

## **Hogeschool Inholland**

### **B Verloskunde + Bijzonder Kenmerk**

## **Opleidingsbeoordeling zonder erkenning ITK**

005A2025.01

## Samenvatting

Een visitatiepanel van NQA heeft in januari 2025 de bestaande hbo-bacheloropleiding Verloskunde van Hogeschool Inholland bezocht. Deze vierjarige bacheloropleiding wordt aangeboden in de voltijd variant. Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**.

De opleiding heeft een unieke structuur met de twee locaties Amsterdam en Groningen, wat extra afstemming vraagt maar ook kansen biedt voor gezamenlijke onderwijsontwikkeling. De academische oriëntatie op het vak verloskunde is een specifiek kenmerk van de opleiding en komt terug in de organisatie, met hoogleraren, en is verankerd in het onderwijsprogramma en de toetsing. De curriculumvernieuwing richt zich op het verlagen van de studielast en sluit aan op nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Master Verloskunde.

Daarnaast vernieuwt de opleiding het vaardighedenonderwijs door te experimenteren met Artificial Intelligence (AI) en blended learning. Uitdagingen liggen bij het bewaken van de studeerbaarheid, het verdiepen en differentiëren van de instroom van verloskundigen en het samen met collega-opleidingen en het werkveld invullen van deze opgaven, waaronder de stagekosten en de ontwikkeling van Virtual Reality-onderwijs (VR).

### Standaard 1: Beoogde Leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit en heeft een duidelijke academische en wetenschappelijke oriëntatie die structureel verweven is met klinisch redeneren. Dit vormt een rode draad door de leerresultaten en het gehele curriculum, hetgeen door zowel studenten als docenten wordt erkend en gewaardeerd. De leerresultaten zijn nauw verbonden met het landelijke opleidingsprofiel. Deze leerresultaten zijn in het oude curriculum gekoppeld aan kwalificerende eindtaken (KET's) en in het nieuwe curriculum aan leeruitkomsten (LU's), waarbij zij direct gekoppeld zijn aan het kennismodel en de beroepsrollen van de verloskundige. Dit benadrukt de samenhang tussen de opleidingsinhoud en de beroepspraktijk. Daarnaast is er een duidelijke academische missie ten aanzien van het beroep van de verloskundige zichtbaar. De beoogde leerresultaten voldoen aan het hbo-niveau (European Qualification Framework niveau 6; Netherlands Qualification Framework niveau 6) en mogelijk zelfs hbo-plus niveau.

### Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit. Positieve punten zijn onder andere het interprofessionele onderwijs, dat als zeer stimulerend en effectief wordt ervaren, en de vroege implementatie van klinisch redeneren. Vanaf de eerste weken wordt hieraan gewerkt, onder meer door middel van deelname aan de Journal Club. De academische vorming en de vaardighedenontwikkeling zijn goed geïntegreerd in het curriculum.

Het vernieuwde curriculum van 2024 vermindert de studielast en verbetert de studeerbaarheid door een betere verdeling van modules en stages, minder summatieve toetsing en meer formatief leren. Klinisch redeneren en interprofessioneel samenwerken zijn sterker geïntegreerd, met IPE-units (InterProfessionele Educatie units), multidisciplinaire simulaties en een bredere academische oriëntatie, ondersteund door digitale innovaties zoals VR en AI. Ook blended

learning is effectief geïntegreerd. Studenten ervaren de overstap naar deze leermethoden soms als uitdagend, maar de opleiding biedt voldoende ondersteuning.

De stage is gelijkmatiger verdeeld, praktijkgericht en beter afgestemd op de behoeften van studenten, met extra aandacht voor welzijn, begeleiding en een eerlijkere selectieprocedure. Wat betreft de selectieprocedure is er aandacht voor een verbreding van de criteria, zodat niet uitsluitend de mondige en snel reagerende studenten worden geselecteerd, maar ook diegenen die zich meer richten op reflectie en bedachtzaamheid. Dit wordt als een positieve ontwikkeling gezien, en het advies is om deze lijn voort te zetten.

Wat betreft de internationalisering wordt veel waardering uitgesproken voor de initiatieven die zijn ondernomen. De keuze om expliciet kennis en kunde in te zetten in ontwikkelingsgebieden wordt als een maatschappelijke verantwoordelijkheid gezien. Dit is ook leerzaam voor studenten en docenten en zij zijn hiermee een voorbeeld hoe de verloskunde vorm kan worden gegeven.

Stagebegeleidende verloskundigen ervaren dat studenten adequaat zijn voorbereid en ervaren de samenwerking met de opleiding als positief. Er is voortdurende aandacht voor de professionalisering van stagebegeleiders, en de aangepaste oriëntatie van de stageweken wordt als een vooruitgang beschouwd. Tegelijkertijd blijven stageplaatsen schaars, en het is belangrijk hierop te blijven anticiperen.

De studiedruk tijdens het binnenschoolse onderwijsaanbod is uitdagend maar haalbaar. De stageperioden ervaren studenten als intensief. De studielast is zodanig is dat veel studenten kiezen voor een langere studieduur. Studenten ervaren daarnaast financiële druk, mede door bijkomende kosten zoals vervoer en huisvesting tijdens stages. Er worden initiatieven ondernomen om studenten hierin te ondersteunen, wat het panel aanmoedigt.

Wat betreft de begeleiding binnen de opleiding wordt de overgang van studieloopbaancoaches naar studieloopbaanbegeleiders als positief ervaren, mits laagdrempeligheid wordt gewaarborgd. Daarnaast is er aandacht nodig voor het onderling ruilen van stageplaatsen door studenten. Dat heeft het panel wel als (incidentele) mogelijkheid gezien in Amsterdam, maar niet in Groningen. Het panel adviseert de opleiding de mogelijkheden voor ruilen op beide locaties te onderzoeken.

Het docententeam is hoog gekwalificeerd en wordt als deskundig ervaren. De samenwerking tussen de verschillende opleidingslocaties verloopt efficiënt, ondanks de geografische spreiding. Er is ruimte voor regionale invulling in Amsterdam en Groningen, zonder afbreuk te doen aan de uniforme kwaliteit van de opleiding.

### **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit. Validiteit, transparantie en betrouwbaarheid worden gewaarborgd door een adequaat toetsborgingssysteem met onder andere kalibratie van examinatoren en de toepassing van het vierogenprincipe en diversiteit in toetsvormen. De kwaliteitsborging bij de examencommissie is versterkt, mede door de aanstelling van een ambtelijk secretaris met juridische expertise.

De overstap naar een meer holistische wijze van beoordeling wordt als positief beschouwd. Dit doet recht aan de expertise van de beoordelaars en vermindert de focus op arbitraire cijferbepalingen.

De toetsdruk is hoog, maar wordt in het nieuwe curriculum verlaagd door meer formatieve momenten in het curriculum in te passen. Monitoring van langstudeerders blijft noodzakelijk.

#### **Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten**

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit. Afgestudeerden van de bachelor Verloskunde bij AVAG bereiken een hoog professioneel niveau en voldoen aan nationale en internationale geboortezorgnormen. Ze zijn praktijkgericht, wetenschappelijk onderlegd en bevorderen innovatie binnen het vakgebied. De opleiding waarborgt kwaliteitsvolle leerresultaten via intensieve begeleiding, strikte toetsing en nauwe samenwerking met het werkveld.

#### **Standaard 5: Voorzieningen**

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit. De huisvesting en faciliteiten zijn adequaat en goed geëquipeerd, met name op het gebied van vaardighedenonderwijs. Beide opleidingslocaties voldoen aan de behoeften van studenten en docenten. Studenten geven echter aan dat er veel verschillende systemen zijn waarmee zij moeten werken (bijvoorbeeld Moodle, Teams, en andere platforms). Een introductiesessie om nieuwe studenten wegwijs te maken in deze systemen wordt aanbevolen.

#### **Standaard 6: Kwaliteitszorg**

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit. De kwaliteitszorg binnen de opleiding is goed georganiseerd. De rolverdeling is helder en de samenwerking tussen docenten, studenten en management verloopt effectief. Er wordt gewerkt volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus, en feedback van studenten en docenten wordt serieus genomen. Verbeterpunten worden actief opgepakt en teruggekoppeld aan betrokkenen.

#### **Bijzonder Kenmerk 'Klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming'**

De opleiding **voldoet** aan de criteria. De opleiding heeft een onderscheidend profiel door haar sterke academische focus en de positionering van de verloskundige binnen het bredere zorgveld. Er is een heldere missie en visie op de toekomst van de verloskundige zorg, waarbij de opleiding een leidende rol inneemt in de verdere academisering van het vakgebied.

De concretisering van deze missie is zichtbaar in de opzet van het curriculum, de nauwe samenwerking met de academische wereld en de betrokkenheid bij onderzoeksprojecten. De keuze voor een sterke academische positionering is een bewuste strategie, die de opleiding onderscheidt binnen het veld.

# Inhoudsopgave

|                                                         |           |
|---------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Samenvatting .....</b>                               | <b>3</b>  |
| <b>Inhoudsopgave .....</b>                              | <b>6</b>  |
| <b>Inleiding .....</b>                                  | <b>7</b>  |
| <b>Schets van de opleiding.....</b>                     | <b>9</b>  |
| <i>Terugblik vorige visitatie .....</i>                 | <i>11</i> |
| <b>Standaard 1    Beoogde leerresultaten .....</b>      | <b>13</b> |
| <b>Standaard 2    Onderwijsleeromgeving .....</b>       | <b>15</b> |
| <b>Standaard 3    Toetsing .....</b>                    | <b>24</b> |
| <b>Standaard 4    Gerealiseerde leerresultaten.....</b> | <b>28</b> |
| <b>Standaard 5    Voorzieningen .....</b>               | <b>30</b> |
| <b>Standaard 6    Kwaliteitszorg .....</b>              | <b>32</b> |
| <b>Bijzonder Kenmerk .....</b>                          | <b>34</b> |
| <i>Criterion 1: Onderscheidend karakter .....</i>       | <i>35</i> |
| <i>Criterion 2: Concretisering .....</i>                | <i>37</i> |
| <i>Criterion 3: Relevantie .....</i>                    | <i>39</i> |
| <b>Eindoordeel over de opleiding .....</b>              | <b>40</b> |
| <b>Aanbevelingen .....</b>                              | <b>41</b> |
| <b>Bijlagen .....</b>                                   | <b>42</b> |
| <i>Bijlage 1    Bezoekprogramma.....</i>                | <i>43</i> |
| <i>Bijlage 2    Bestudeerde documenten.....</i>         | <i>45</i> |

## Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor Verloskunde van Hogeschool Inholland. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Inholland en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling zonder erkenning ITK*. De visitatie heeft plaatsgevonden op 27 en 28 januari 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

| Naam                             | Rol                          | Kort functieomschrijving                                                                                                                 |
|----------------------------------|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Mevr. prof. dr. C.R.M.G. Fluit   | voorzitter, domeindeskundige | Emeritus-hoogleraar<br>Innovatief en persoonsgericht<br>leren en werken in de<br>gezondheidszorg, Radboud<br>Universiteit                |
| Dhr. dr. J. Vermeulen            | domeindeskundige             | Hoofd departement Verloskunde<br>Erasmushogeschool                                                                                       |
| Mevr. dr. M.A.A. Klapwijk-Hermus | domeindeskundige             | Maat in viervrouwpraktijk,<br>Verloskundigenpraktijk<br>Oosterhout; Wetenschappelijk<br>Projectleider en data-analist,<br>Annature Breda |
| Mevr. P. Lomartire               | student-lid                  | Student Verloskunde<br>Hogeschool Rotterdam                                                                                              |

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Verloskunde is ingedeeld in de visitatiegroep Verloskunde. De drie tot deze visitatiegroep behorende opleidingen worden door dezelfde domeindeskundigen beoordeeld. De afstemming in beoordeling van deze opleidingen is dus geborgd door overlap in de bezetting van de beoordelende panels. Daarnaast wordt, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling is, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op eerdere bezoeken binnen deze visitatiegroep. Dit gebeurt op basis van de overlap in bezetting. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van dezelfde secretaris vanuit NQA en door de inzet van een getrainde voorzitter.

### *Werkwijze panel en procesverloop*

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel zestien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd; acht per locatie. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering en opleidingslocaties, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Drie weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de Amsterdamse locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenoemde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek in zowel Groningen als Amsterdam heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoeken is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 2 april 2025

Panelvoorzitter

Auditor

Mevr. prof. dr. C. Fluit

Mevr. C. Bomhof MOC

## Schets van de opleiding

De bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen (AVAG) is een dochterstichting van Hogeschool Inholland. De kaderdocumenten van Inholland zoals het profiel van de instelling Inholland, de onderwijsvisie van Inholland en het kwaliteitsbeleid van Inholland vormen tezamen het uitgangspunt van waaruit het onderwijs en de organisatie van AVAG is vormgegeven.

Sinds 2023 biedt AVAG in Amsterdam en Groningen het volledige opleidingscontinuüm in verloskunde: bachelor, master en ondersteuning om tot doctor te promoveren. De wetenschappelijke onderzoeksgroep Verloskundige Wetenschap, verbonden aan Amsterdam UMC en UMC Groningen, ondersteunt dit met onderzoek naar het verloskundig beroep en het fysiologische perspectief op zwangerschap en geboorte. De opleiding blijft zich ontwikkelen om de geboortezorg in de toekomst verder te versterken.

AVAG is sinds de oprichting een stichting, maar wordt binnen nu en een aantal jaar geïntegreerd in een van de domeinen van Hogeschool Inholland. De vestigingen in Amsterdam en Groningen blijven behouden. Deze verandering heeft gevolgen voor het managementteam en de staf, maar niet voor de docenten en ook niet voor het curriculum.

De hbo-bacheloropleiding Verloskunde heeft een landelijke numerus fixus, voornamelijk door het beperkte aantal beschikbare stageplaatsen. Elk jaar melden zich meer studenten aan dan er geplaatst kunnen worden. De instroom bij de AVAG-opleiding varieerde van 96 studenten in 2015 tot 119 in 2023. Vanwege het tekort aan verloskundigen is het aantal opleidingsplaatsen vanaf 2023 landelijk verhoogd. In Amsterdam steeg het aantal beschikbare plaatsen van 60 naar 68 en in Groningen van 40 naar 56. Het uitvalpercentage in het eerste jaar was in 2023 met 21,8% relatief hoog vergeleken met eerdere jaren. Het onderwijspersoneel op beide locaties omvat ruim 43 fte, aangevuld met 20 fte ondersteunend personeel en bijna 7 fte aan management en staf.

AVAG heeft samen met de andere twee Nederlandse opleidingen verloskunde een joint degree master Verloskunde ontwikkeld. De komst van de joint degree master, de aanbevelingen uit de vorige visitatie en een eigen evaluatie in 2019 hebben tot de ontwikkeling van een nieuw curriculum geleid. Het curriculum (verder aangeduid als curriculum 2024) wordt gefaseerd ingevoerd vanaf 2024, met als doel een soepele overgang voor studenten en docenten. Na studiejaar 2027-2028 is de implementatie voltooid.

Het onderwijs binnen AVAG is gebaseerd op drie doeldomeinen: kwalificatie (kennis en vaardigheden), socialisatie (wetten, regels en beroepscultuur) en subjectificatie (persoonsvorming); Biesta, 2022. In het nieuwe curriculum 2024 integreert de opleiding deze doeldomeinen expliciet in het onderwijs. Het doel is om studenten niet alleen de benodigde vaardigheden en competenties mee te geven om hun beroep uit te oefenen in een dynamische en veranderende samenleving, maar ook om hen duurzaam inzetbaar te maken.

Het curriculum 2024 introduceert nieuwe modules en stages, waaronder een interprofessionele stage in de kraamzorg. Er wordt meer nadruk gelegd op academische vaardigheden, interdisciplinair samenwerken en evidence-based praktijkvoering.

Een ander belangrijk aspect van het vernieuwde curriculum is de beoogde verbetering van de studeerbaarheid. Dit wordt nagestreefd door een herstructurering van de leerdoelen en een betere afstemming van de studielast. Daarnaast zijn blended learning-methoden en digitale hulpmiddelen, zoals Moodle en Teams, verder geïntegreerd in het onderwijsontwerp.

De beoordeling in dit visitatierapport is gebaseerd op het 'oude' curriculum (curriculum 2014) en het 'nieuwe' curriculum (curriculum 2024).

### Basisgegevens opleiding

| Instelling  |                                                  |
|-------------|--------------------------------------------------|
| Naam in RIO | Hogeschool Inholland                             |
| Adres       | Posthumalaan 90<br>3072AG ROTTERDAM<br>Rotterdam |
| Website     | www.inholland.nl                                 |
| BRIN-nummer | 27PZ                                             |
| Status      | bekostigd                                        |
| ITK         | n.v.t.                                           |

| Opleiding                                  |                                                                                |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Eerste naam in RIO                         | B Verloskunde                                                                  |
| Locatie                                    | Amsterdam en Groningen                                                         |
| ISAT-code                                  | 34134                                                                          |
| RIO-onderdeel                              | Gezondheidszorg                                                                |
| Oriëntatie en niveau                       | hbo-bachelor                                                                   |
| Voertaal                                   | Nederlands                                                                     |
| Verleende graad en toevoeging van de graad | Bachelor of Science                                                            |
| Studielast in EC                           | 240                                                                            |
| Variant(en)                                | Voltijd                                                                        |
| Inleverdatum beoordelingsrapport           | 1 mei 2025                                                                     |
| Bijzonder kenmerk                          | Klinisch redeneren en handelen vanuit wetenschappelijke en academische vorming |
| Datum locatiebezoek beoordelingspanel      | 27 en 28 januari 2025                                                          |

## Terugblik vorige visitatie

Bij de vorige visitatie in 2019 gaf het toenmalige panel de volgende aanbevelingen:

### Standaard 1:

- *Heroverweeg de verplichte taken (zoals opgenomen in de AmvB) en doe dit in overleg met relevante partijen*

In 2022 werd wettelijk vastgelegd dat maximaal twee van de vijf vereiste episiotomieën in een gesimuleerde setting mogen worden uitgevoerd. Simulatie met modellen is een goed alternatief en er is een voorzichtige afname van het aantal extra stages vanwege ontbrekende episiotomieën zichtbaar.

### Standaard 2:

- *Onderzoek hoe aan de uitkomsten van Public Health-stages een gevolg gegeven kan worden.*

Door een tekort aan verloskundige stages werden de wettelijk vereiste verrichtingen niet voldoende behaald, wat het afstuderen binnen vier jaar bemoeilijkte. De Public Health-stage is een keuzestage geworden, maar studenten kiezen vaak niet voor deze stage; in het curriculum van 2024 is Public Health op een praktijkgerichte manier geïntegreerd.

- *Verbeter de digitale leeromgeving, besteed meer aandacht aan verloskundige stages in de hogere jaren, een doorgaande praktijklijn voor alle studenten en overweeg meer en minder academisch georiënteerde leerroutes. Versterk de focus op interdisciplinair werken.*

De digitale leeromgeving is verder ontwikkeld met blended learning en de integratie van Moodle, en de voorbereiding op de stage in jaar 4 is versterkt, evenals de toevoeging van een keuzestage. Het curriculum van 2024 houdt rekening met de beheersbaarheid van de studielast en de voortdurende ontwikkeling van de vaardigheden van de studenten, met nadruk op interdisciplinair werken en interprofessionele educatie.

- *Hou de studielast zorgvuldig in het oog.*

Deze aanbeveling heeft AVAG aangezet tot een aanvullende evaluatie van het curriculum 2014, wat heeft geleid tot verbeteringen die de studeerbaarheid verhogen. De voortgang is voortdurend gemonitord, en de NSE-resultaten tonen een verbetering in de ervaren studielast.

- *Vergemakkelijk het uitwisselen van informatie tussen docenten door digitalisering.*

Moodle, SharePoint en Teams zijn geïmplementeerd om een efficiënte uitwisseling van informatie te bevorderen, waarbij Teams, vooral tijdens de coronaperiode, snelle en blijvende verbeteringen in de samenwerking op verschillende niveaus binnen de organisatie heeft mogelijk gemaakt.

- *Realiseer een betere balans tussen formele en informele communicatie en afstemming.*

De relatief zware overleg- en vergaderstructuur is ontstaan door de noodzaak van meer afstemming tussen de locaties, wat resulteert in een semestercoördinator per locatie die samenwerkt met de collega-coördinator. De introductie van één opleidingsmanager voor onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel op beide locaties en voor stage heeft de slagkracht van het managementteam vergroot. De informele afstemming via Microsoft Teams heeft bijgedragen aan een betere balans in de samenwerking tussen verschillende commissies en rollen.

*Standaard 3:*

- *Versterk de positie van de examencommissie, zodat deze beter gehoord wordt.*

De positie van de examencommissie is verstevigd door de aanstelling van een ambtelijk secretaris, wat de professionalisering van procedures en juridische ondersteuning bij beroepszaken heeft bevorderd, en door voortzetting van de scholing van de commissieleden. De zichtbaarheid binnen de organisatie is vergroot door presentaties aan nieuwe medewerkers, een jaarlijkse presentatie tijdens de AVAG-dag en contact met de leerlijnen, en er is constructief contact tot stand gebracht met het managementteam. De examencommissie heeft een proactieve houding richting het managementteam aangenomen, waarbij de borging van haar onafhankelijke positie gewaarborgd blijft.

## Standaard 1 Beoogde leerresultaten

*De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het opleidingsprofiel, de eindkwalificaties, het nieuwe curriculum en de samenwerking met het beroepenveld vormen samen naar het oordeel van het panel een solide basis voor de opleiding Verloskunde bij AVAG. Door continu te evalueren en innoveren, blijft de opleiding inspelen op de veranderende eisen van de praktijk en het onderwijs. De afgestudeerden worden met deze leerresultaten goed voorbereid op een uitdagende en verantwoordelijke rol in de geboortezorg en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het vakgebied.

De academische vorming binnen de beoogde leerresultaten van de bacheloropleiding Verloskunde richt zich op het ontwikkelen van een wetenschappelijke en kritische houding bij studenten. Dit wordt gerealiseerd door een integratie van academische vaardigheden met de beroepspraktijk, waarbij studenten worden gestimuleerd om wetenschappelijke kennis toe te passen in klinisch redeneren en besluitvorming. Daarnaast wordt expliciet aandacht besteed aan academische en wetenschappelijke vorming door middel van leeruitkomsten die gericht zijn op evidence-based practice en onderzoek binnen de verloskunde. Studenten leren niet alleen om wetenschappelijke literatuur te analyseren, maar ook om onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen en toe te passen in hun beroepspraktijk.

### Onderbouwing

#### *Opleidingsprofiel*

De bacheloropleiding Verloskunde van de AVAG is gebaseerd op het Beroepsprofiel Verloskundige van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV, 2014) en het Landelijk Opleidingsprofiel Verloskunde (LOPV, 2016). Dit profiel is ontwikkeld door de Samenwerkende Opleidingen Verloskunde (SOV) en gevalideerd door de beroepenveldcommissies van deze opleidingen. De opleiding voldoet ook aan nationale en internationale eisen, waaronder het Besluit opleidingseisen en deskundigheidsgebied verloskundige (2008) en de Europese richtlijn 2005/36/EG. Dit garandeert dat afgestudeerden voldoen aan gestandaardiseerde kennis-, vaardigheids- en ervaringsvereisten binnen Europa. De opleiding streeft naar een balans tussen academische vorming, medische competenties en praktische vaardigheden. Dit wordt bereikt door de integratie van theorie en praktijk, waarbij studenten leren evidence-based te werken vanuit een fysiologische benadering van de zorg. De focus ligt op het opleiden van zelfstandige, verantwoordelijke professionals die kunnen bijdragen aan de geboortezorg van morgen.

#### *Eindkwalificaties*

De beoogde leerresultaten zijn in het curriculum 2014 geformuleerd als kwalificerende eindtaken (KET's) en zijn onderverdeeld in vijf leerlijnen: Klinisch Redeneren en Handelen, Public Health, Wetenschap, Samenwerken en Organiseren, en Professionaliseren.

De beoogde leerresultaten in het curriculum 2024 zijn geformuleerd als leeruitkomsten (LU's) en zijn gerangschikt in de acht CanMEDS-rollen uit het KNOV-beroepsprofiel. Het gaat om de rollen Medisch Deskundige, Communicator, Samenwerker, Organisator, Gezondheidsbevorderaar, Academicus, Innovator en Beroepsbeoefenaar.

De KET's en LU's komen overeen met de Dublin-descriptoren voor bachelorniveau (European Qualification Framework niveau 6).

De leerresultaten dekken alle aspecten van de verloskundige praktijk, zoals medische kennis, communicatievaardigheden, interprofessionele samenwerking en academische vorming. De nadruk ligt op het vermogen om kritisch te denken, complexe medische en ethische vraagstukken te analyseren, en zorg op maat te leveren aan diverse cliënten.

Een belangrijk kenmerk van de opleiding is de integratie van klinisch redeneren. Studenten leren wetenschappelijke inzichten, eigen klinische ervaring en cliëntwaarden te combineren om tot de beste zorgbeslissingen te komen. Daarnaast wordt in het curriculum 2024 expliciet aandacht besteed aan duurzame inzetbaarheid, waarbij studenten worden voorbereid op een lange en gezonde carrière in een veeleisend werkveld.

#### *Academische en wetenschappelijke vorming*

AVAG ziet zichzelf als kennisorganisatie die bij wil dragen aan goede toekomstbestendige en integrale geboortezorg. Vanuit die positie leidt AVAG studenten op tot academische professionals die evidence based werken en in transdisciplinaire teams willen en kunnen samenwerken.

Verloskundigen die bij AVAG afstuderen dragen bij aan het ontwikkelen van kennis van de verloskunde, gericht op het optimaliseren van de kwaliteit van de geboortezorg. Kernwaarden zijn (1) academisch werk- en denkniveau, (2) fysiologisch perspectief (3) respectvolle houding en (4) duurzaamheid.

Vanuit deze visie en kernwaarden heeft AVAG bij de accreditatie van 2019 met succes een aanvraag gedaan voor het bijzondere kenmerk 'academische en wetenschappelijke vorming'. Bij deze accreditatie doet AVAG opnieuw een aanvraag voor een bijzonder kenmerk 'klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming'.

Bij de ontwikkeling van het curriculum 2024 heeft de opleiding deze wijze van klinisch redeneren verder geïntegreerd in zowel de LU's als het onderwijsprogramma (zie ook standaard 2). Het panel herkent dit klinisch redeneren bijvoorbeeld in een LU op eindniveau bij de rol van Medisch Deskundige en de rol van Academicus. Studenten leren wetenschappelijke inzichten, eigen klinische ervaring en cliëntwaarden te combineren om tot de beste zorgbeslissingen te komen.

#### *Afstemming met het beroepenveld*

De samenwerking met het beroepenveld speelt een cruciale rol bij het ontwerpen en implementeren van het curriculum. AVAG onderhoudt nauwe contacten met de beroepenveldcommissie, die bestaat uit vertegenwoordigers van verloskundige praktijken, kraamzorgorganisaties en ziekenhuizen. Deze commissie adviseert over de inhoud en kwaliteit van het curriculum en beoordeelt de aansluiting bij de behoeften van de praktijk.

Onderwerpen zoals duurzame inzetbaarheid, integrale zorg en multidisciplinaire samenwerking worden regelmatig besproken. In het curriculum 2024 is hierop ingespeeld met de introductie van nieuwe leeruitkomsten en stages. Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van de aandacht voor borstvoedingsbegeleiding, zowel in theorie als praktijk.

Ook wordt er gewerkt aan de versterking van de banden met internationale partners. Dit biedt studenten de mogelijkheid om ervaring op te doen in diverse zorgsystemen en bereidt hen voor op een internationale carrière in de geboortezorg. AVAG maakt daarnaast gebruik van input uit wetenschappelijk onderzoek om het onderwijs continu te verbeteren.

## Standaard 2

## Onderwijsleeromgeving

*Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.*

### Conclusie

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het onderwijsprogramma van de bacheloropleiding Verloskunde bij AVAG combineert theoretische en praktische leercomponenten in een gestructureerd curriculum dat afgestemd is op de eisen van de beroepspraktijk en internationale normen. Door voortdurende innovatie en samenwerking met het beroepenveld, biedt de opleiding een solide basis voor studenten om zich te ontwikkelen tot competente en zelfstandige professionals. Het programma speelt in op de complexe eisen van de geboortezorg en bereidt studenten optimaal voor op hun toekomstige rol in diverse professionele settings.

### Onderbouwing

#### *Opzet programma curriculum 2014*

Het onderwijsprogramma van 2014 is opgebouwd rond vijf leerlijnen: Klinisch Redeneren en Handelen, Public Health, Wetenschap, Samenwerken en Organiseren, en Professionaliseren. Deze leerlijnen structureren de opleiding en zorgen voor een samenhangende ontwikkeling van kennis, vaardigheden en professionele competenties. Gedurende de vierjarige opleiding worden studenten via modulaire blokken en stages voorbereid op de praktijk.

Het curriculum is ontworpen om studenten progressief naar de kwalificerende eindtaken (KET's) te leiden, die fungeren als de toetsbare leerresultaten. Theorie en praktijk zijn geïntegreerd, met een toenemende complexiteit in de leerdoelen naarmate de student vordert in de opleiding. Het programma biedt naast reguliere colleges ook scenario-onderwijs, projectmatig leren en interprofessionele educatie.

#### *Opzet programma curriculum 2024*

Het curriculum van 2014 kende een hoge studiebelasting. Ook was er weinig ruimte in het bestaande onderwijsprogramma om de inhoud van de opleiding af te stemmen op de ontwikkelingen in het werkveld. In 2023 is een nieuwe master geïntroduceerd, die samen met de andere twee verloskunde opleidingen is ontwikkeld en wordt vormgegeven. Daardoor ontstond ruimte voor een nieuw bachelorcurriculum. In dit nieuwe curriculum 2024 is de focus meer op fysiologie in het eerste jaar en pathologie in de latere jaren gekomen. Ook is het toetsprogramma zo aangepast dat er meer rust ontstaat in de overgang naar de volgende module. De eerste evaluaties geven een positief beeld.

Het eerste jaar van het curriculum 2024 is opgebouwd uit vier modules van elk 10 weken die elk afgesloten worden met een of twee afrondingsweken waarin de toetsing plaatsvindt. Belangrijke veranderingen ten opzichte van het oude curriculum zijn – mede sneller ontwikkeld en ingevoerd vanwege de Coronaperiode – de introductie van blended learning, de toevoeging van een interprofessionele stage en meer ruimte voor klinisch redeneren. Er ligt meer focus op evidence-based beslissingen nemen en op multidisciplinaire samenwerking.

#### *Toelatingseisen en selectieproces*

Studenten moeten beschikken over een havo-, vwo- of mbo-diploma met verplichte vakken zoals biologie en scheikunde. Door middel van een selectieprocedure worden studenten beoordeeld op

hun sociale en communicatieve vaardigheden, motivatie en academisch potentieel. De opleiding geeft aan dat het bijzonder kenmerk 'Academische en wetenschappelijk vorming' tot een hogere instroom van vwo-afgestudeerden geleid heeft.

De numerus fixus van de opleiding is verhoogd om tegemoet te komen aan het tekort aan verloskundigen. Daarnaast worden activiteiten ondernomen om diversiteit en inclusie te bevorderen in de instroom.

Studenten uit zowel Amsterdam als Groningen die het panel gesproken heeft, geven aan vooral vanwege de locatie en de kleinschaligheid voor de opleiding gekozen te hebben. Studenten die de open dag bezocht hebben, realiseerden zich dat zij aan een pittige, hbo-plus opleiding zouden beginnen.

Het selectieproces is gericht op het beoordelen van zowel cognitieve als sociale vaardigheden die essentieel zijn voor de verloskunde. De combinatie van een kennistoets met worksamples en een hoorcollege in de eerste ronde zorgt ervoor dat kandidaten een eerlijke kans krijgen om zich voor te bereiden en te laten zien dat ze het niveau aankunnen. De tweede ronde legt de nadruk op essentiële beroepsvaardigheden zoals samenwerken, communiceren en reflecteren, wat belangrijk is in de verloskundige praktijk. De tweede ronde vindt plaats in groepen van telkens zes studenten. De individuele student moet zich daar laten zien en dat is lastig als de student meer introvert en rustig is. De studenten rapporteren aan het panel dat naar hun inschatting de selectie naar een bepaald type persoon toewerkt, waardoor assertieve, extroverte studenten makkelijker door de selectie heen komen. Zij vinden dat niet helemaal eerlijk en bovendien een gemiste kans voor de opleiding om ook andere potentieel goede verloskundigen aan de opleiding te laten beginnen. Het panel beveelt de opleiding aan om de selectie opnieuw te bezien vanuit het oogpunt van brede toegankelijkheid van de Amsterdamse en Groningse opleiding tot verloskundige om zo de selectie op dit punt indien nodig te verbeteren.

### *Inhoud*

De opleiding richt zich op het opleiden van zelfstandige professionals die werken vanuit een fysiologisch perspectief op zwangerschap en geboorte. Naast medische kennis en technische vaardigheden leren studenten communicatieve en organisatorische competenties. Het programma omvat modules over onderwerpen zoals risicoselectie, borstvoedingsbegeleiding en integrale geboortezorg.

Het vaardighedenonderwijs binnen de opleiding omvat medisch-technische, communicatieve en samenwerkingsvaardigheden. In curriculum 2014 werden deze vaardigheden vooral opgebouwd via klassikale vaardigheidslessen en toetsen aan het einde van een module. In curriculum 2024 wordt meer gewerkt met een geïntegreerde aanpak, waarbij vaardigheden stapsgewijs in de context van klinisch redeneren worden aangeleerd. Het panel vindt het positief dat student-assistenten worden ingezet in het vaardighedenonderwijs.

Scenario-onderwijs binnen de opleiding richt zich op het trainen van klinisch redeneren en handelen in realistische, beroepsgerichte situaties. Ook hierin heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden. In curriculum 2014 werd scenario-onderwijs vooral ingezet bij acute verloskundige vaardigheden, vaak als afsluiting van een module. In curriculum 2024 is scenario-onderwijs breder geïntegreerd en gekoppeld aan de onderwijslijn zoals samenwerkend leren en klinisch redeneren. Daarnaast wordt in het nieuwe curriculum meer gebruikgemaakt van digitale simulaties en blended learning om studenten optimaal voor te bereiden op complexe praktijkcasussen.

Blended learning combineert online en fysieke leermethoden om flexibel en activerend onderwijs te bieden. In curriculum 2014 werd dit beperkt toegepast, met name in de vorm van e-learnings

ter voorbereiding op colleges en vaardigheidstrainingen. In curriculum 2024 is blended learning een integraal onderdeel van het onderwijs, waarbij digitale tools zoals Moodle, interactieve simulaties en een chatbot voor klinisch redeneren worden ingezet. Hierdoor krijgen studenten meer mogelijkheden voor zelfstandig leren en directe toepassing van kennis in praktijkgerichte scenario's.

Studenten ervaren de verschillende manieren van leren als zeer prettig. Zo waarderen zij de kennisclips die als voorbereiding op de werkcolleges zo vaak als wenselijk is, bekeken kunnen worden en waardoor in de werkcolleges meer diepgang gerealiseerd kan worden. De kennisclips worden in samenwerking door docenten van Amsterdam en Groningen gemaakt. Daar zijn ontwikkeluren en ondersteuning van de expertisegroep voor beschikbaar.

Sommige studenten gaven aan de hoorcolleges te missen, vooral de uitleg van theorie. Docenten hebben hierop ingespeeld door in de werkcolleges wat meer aandacht aan de theorie te schenken, bijvoorbeeld door met een quiz de voorkennis te checken en daarop voort te borduren.

Een docent uit het team blended learning heeft het panel een Virtual Reality (VR) demonstratie gegeven. VR wordt vooral ingezet voor scenario-onderwijs, interactief, met situaties die studenten niet veel tegenkomen. Door het beeld en het bekijken van het scenario zitten studenten er echt middenin en daardoor gaan de gesprekken over wat nu verder te doen. De indruk bestaat dat kennis op deze wijze beter beklijft. De inzet van VR wordt verder doorontwikkeld. De inzet van AI en een immersive room worden verkend.

#### *Academische oriëntatie*

Wetenschappelijk onderzoek is een belangrijk onderdeel van de opleiding. Studenten leren onderzoeksvaardigheden te integreren in de praktijk door middel van onderzoeksmodules en stages. De focus ligt op het kritisch beoordelen van wetenschappelijke literatuur en het toepassen van onderzoeksresultaten in de beroepspraktijk.

Het nieuwe curriculum legt meer de nadruk op de rol van studenten als junior-onderzoekers. Dit wordt bereikt door hen te betrekken bij lopende onderzoeksprojecten en hen de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan internationale congressen en publicaties. Hiermee is de rol van onderzoeker minder zwaar aangezet dan in het curriculum van 2014.

Journal Clubs binnen de opleiding bieden studenten de mogelijkheid om wetenschappelijke artikelen kritisch te analyseren en de vertaalslag naar de praktijk te maken. In curriculum 2014 waren Journal Clubs vooral gericht op het aanleren van basisvaardigheden in evidence-based practice. In curriculum 2024 is de opzet uitgebreid, waarbij studenten actiever worden betrokken bij het zoeken, beoordelen en presenteren van relevante literatuur. Er is een sterke koppeling met klinisch redeneren, zodat studenten leren hoe wetenschappelijke inzichten de besluitvorming in de praktijk ondersteunen. Tijdens de bijeenkomsten presenteren studenten artikelen, bespreken zij methodologische sterktes en zwaktes en reflecteren ze op de toepasbaarheid in de geboortezorg. In curriculum 2024 wordt hierbij meer gebruikgemaakt van digitale tools zoals FeedbackFruits om peer-feedback en interactie te bevorderen. De Journal Clubs dragen bij aan de academische en wetenschappelijke vorming van studenten, een kernaspect van het vernieuwde curriculum. Door deze opzet ontwikkelen studenten een kritische en onderzoekende houding die het niveau van een reguliere hbo-opleiding overstijgt, wat essentieel is voor hun toekomstige beroepspraktijk.

Het panel heeft online een goede, representatieve en inhoudsrijke presentatie gehad van twee studenten en een onderzoeker over de continuïteit van zorgverlening binnen een IGO (Integrale Geboortezorg Organisatie).

Binnen de opleiding is een honourstraject van 15 EC gericht op academische en wetenschappelijke verdieping. Het bestaat uit extra universitaire modules, zoals gezondheidswetenschappen of sociologie, en een groepsopdracht over een complex geboortezorgvraagstuk. Een groep studenten onderzoekt bijvoorbeeld de impact van taalbarrières bij niet-Nederlandstalige vrouwen op het opvolgen van leefstijladviezen. Studenten presenteren hun onderzoek op symposia en volgen gastcolleges en lezingen. Het traject biedt extra uitdaging en wordt vermeld op het diploma, wat voordelig kan zijn voor vervolgstudies of een onderzoeksloopbaan.

### *Internationalisering*

Internationalisering is geïntegreerd in het programma door middel van samenwerkingen met buitenlandse instituten en stages. Studenten krijgen de kans om ervaring op te doen in verschillende zorgsystemen en culturen.

Het panel heeft een presentatie gehad van het extracurriculaire TOTEMM-project; een internationaal uitwisselingsprogramma waarin verloskundestudenten uit verschillende Europese landen samenwerken. Het combineert een digitale en fysieke component en richt zich op culturele diversiteit, public health en verloskundige zorg. Studenten nemen deel aan interactieve sessies waarin zij praktijkervaringen delen en internationale perspectieven op geboortezorg bespreken.

Het programma start met voorbereidende opdrachten en online sessies, gevolgd door een studieweek in een gastland, zoals Estland. Tijdens deze week werken studenten samen aan opdrachten, volgen ze colleges en wisselen ze ervaringen uit over de gezondheidszorg in verschillende landen. Ook culturele uitstapjes maken deel uit van het programma om inzicht te krijgen in de lokale context. De afsluiting bestaat uit een posterpresentatie van de resultaten. TOTEMM begon als een pilot naar een short blended intensive programme voor studenten verloskunde, die wetenschappelijk werd geevalueerd. De pilot werd opgezet samen met o.a. Nottingham en partners uit Italië, maar werd herzien toen sommige partners afhaakten. De huidige opzet omvat een online voorbereiding met internationale studenten en een studieweek in een gastland. Het programma is extracurriculair en gewild, waardoor loting noodzakelijk is. Het programma biedt een waardevol alternatief voor studenten die vanwege mantelzorg, financiën of andere redenen geen langdurige buitenlandstage kunnen volgen. Bovendien draagt het bij aan het verbreden van kennis en het versterken van internationale netwerken binnen de geboortezorg.

De opleiding heeft daarnaast andere activiteiten gericht op internationalisering. Er zijn er stagemogelijkheden op Aruba, in Zweden, Suriname en Malawi, waarbij naast public health ook medische onderwerpen aan bod komen.

AVAG-studenten hebben de mogelijkheid om een minor in Nottingham te volgen, maar ook op aanvraag op andere locaties. Ook kunnen studenten een onderzoeksstage doen onder meer in Thailand. Tot slot zijn er mogelijkheden voor een docentenuitwisseling met Zweden.

### *Praktijkleren*

In het curriculum van 2014 duurt de verloskundige stage in totaal 63 weken: 7 weken in jaar 1, 10 weken in jaar 2, 20 weken in jaar 3 en 12 weken in jaar 4. Daarnaast is er in jaar 3 een onderzoekstage van 10 weken, in jaar 4 een keuzestage van 4 weken en twee dagen Pre-hospital Obstetric Emergency Training (POET).

In het curriculum van 2024 is de totale stageduur uitgekomen op 59 weken; de onderzoeksstage van 10 weken is komen te vervallen. De stages zijn gelijkmatiger verdeeld over de vier studie jaren en meer gericht op praktijkgerichte leeruitkomsten in plaats van schriftelijke

opdrachten. Er is een grotere focus op klinisch redeneren en academische vorming, met nieuwe beoordelingsmodellen en extra stagevoorbereidingsweken. Bovendien is de integratie van eerstelijns- en tweedelijnsstages verbeterd.

Stages vormen een essentieel onderdeel van de opleiding. Studenten doen praktijkervaring op in diverse settings, zoals eerstelijns- en tweedelijnszorg, kraamzorg en waar mogelijk en wenselijk bij public health-instellingen.

Een geleidelijke opbouw van de stages zorgt ervoor dat studenten met steeds complexere situaties leren omgaan. Het curriculum biedt ook ruimte voor keuzestages, zodat studenten hun interesses verder kunnen ontwikkelen.

De opleiding geeft tijdens de open dagen ook informatie over relevante financiële aspecten. Stageplaatsen zijn schaars en daarom is het in bepaalde gevallen noodzakelijk om een auto te hebben en/of overnachtingsplekken te regelen. Veel studenten ervaren de opleiding als een dure opleiding, waardoor de instroom van minder bedeelde studenten geremd wordt. Een stagevergoeding is er niet. Studenten zouden kosten kunnen besparen door onderling stageplaatsen te ruilen en daardoor een beter uitgangspunt te creëren. Bij locatie Amsterdam is een dergelijke uitruil incidenteel onder voorwaarden mogelijk, in Groningen niet. Het panel adviseert de opleiding aan ten gunste van alle studenten te onderzoeken of een dergelijk ruilen mogelijk is, mits passend binnen het opleidingstraject van individuele studenten. Het panel adviseert de opleiding verder in SOV-verband naar mogelijkheden te zoeken om studenten met een minder gunstige inkomenssituatie toch de kans te bieden om zich te laten opleiden als verloskundige.

Studenten ervaren de stagebegeleiding van zowel de praktijk als de opleiding als adequaat en prettig. De voorbereiding op de stage krijgt in de opleiding naar het oordeel van de studenten voldoende ruimte. Het panel is enthousiast over een inwerkprogramma voor studenten die na hun minor aan hun stage beginnen. Na een langere tijd buiten de praktijk waarderen studenten het opfrissen van kennis en vaardigheden.

Studenten doen in de eerstelijnsstage andere ervaringen op dan in de tweedelijnsstage. Ervaringen in beide settings zijn essentieel voor een goede oriëntatie en voorbereiding van studenten op hun toekomstige beroepspraktijk. De voorbereiding op de vierdejaarsstage is versterkt waardoor studenten met behulp van casuïstiek alle belangrijke onderwerpen op een beroepsauthentieke manier kunnen opfrissen en uitbreiden.

De opleiding werkt actief aan het tekort aan stageplaatsen. De KNOV- en SOV-campagne 'Neem een stagiair erbij' heeft hierbij geholpen. Steeds vaker geven moeders aan geen student verloskunde bij hun bevalling te willen, maar de manier waarop studenten worden geïntroduceerd maakt een groot verschil. Door hen als toekomstige collega's te zien, ontstaat een positievere houding. Stagebegeleiding brengt bovendien nieuwe kennis en inzichten binnen bij bestaande verloskundige praktijken.

In de eerstelijnszorg lukt stageplaatsing meestal wel, al blijft er krapte. In de tweedelijnszorg is dit lastiger door de aanwezigheid van coassistenten. Combinatiestages en relatiebeheer dragen bij aan meer stageplekken en minder herkansingen. De nieuwe generatie studenten heeft vaker andere verplichtingen, waardoor welzijn en motivatie belangrijker voor hen worden en dit leidt soms tot studievertraging.

Stageplanners van de opleidingen Verloskunde stemmen regelmatig met elkaar af om het aanbod te optimaliseren. Er blijft spanning tussen het tekort aan en de kwaliteit van stages.

Evaluaties van stageplaatsen door de opleiding en bezoeken aan de stagebiedende instellingen helpen dit bewaken, terwijl flexibiliteit, maatwerk en arbeidsvoorwaarden vragen om gezamenlijke afspraken tussen opleidingen, KNOV en de stagebegeleiders

In de eerstelijnszorg worden studenten over het algemeen goed voorbereid op stage, waarbij stagebegeleiders weten wat studenten kunnen en zij regelmatig worden bijgepraat. In de tweedelijnszorg is continuïteit in begeleiding lastiger door roostering, en sommige studenten starten met weinig bevallingservaring, wat impact heeft op hun leerrendement. De opleiding bekijkt per student of deze klaar is voor de tweedelijnsstage en voert hiervoor stagebezoeken en driegesprekken met de stagebegeleider, docent en student.

Er is tussen de praktijkbegeleiders en de stagecoördinator regelmatig contact: iedere zes maanden vindt overleg plaats en jaarlijks een bezoek. De opleiding biedt cursussen aan voor stagebegeleiders, maar de verantwoordelijkheid voor de begeleiding ligt bij de begeleiders zelf. De opleiding streeft naar kwaliteitsborging, hoewel deelname aan de cursussen vrijwillig is.

Eerstejaars studenten krijgen intensieve begeleiding bij hun stage, terwijl latere jaars steeds zelfstandiger werken. De overstap naar de tweedelijnsstage is vaak groot door de ziekenhuisdynamiek en samenwerking met gynaecologen en co-assistenten, wat assertiviteit vraagt. Goede begeleiding helpt studenten bij klinisch redeneren en professioneel communiceren.

In de eindstage vindt een vast gesprek plaats tussen stagebegeleider, student en school om voortgang, welbevinden en knelpunten te bespreken. Bij complexe casussen is er snel contact, ook tijdens vakanties. Interprofessionele samenwerking (IPE/IPS) verloopt goed, met sterke praktijkvoorbeelden zoals in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis in Amsterdam. Klinisch redeneren blijft een speerpunt; jongere verloskundigen stellen door de focus in hun opleiding op klinisch redeneren sneller differentiaaldiagnoses dan oudere generaties.

#### *Interprofessioneel samenwerken*

Het panel ziet dat interprofessionele educatie een belangrijk onderdeel van de opleiding is, waarbij verloskundestudenten leren samenwerken met andere zorgprofessionals. Studenten ontwikkelen zo hun communicatieve en besluitvormingsvaardigheden en krijgen beter inzicht in elkaars rollen binnen de geboortezorg.

In het curriculum van 2014 gebeurde dit voornamelijk tijdens stages en incidentele gezamenlijke onderwijsactiviteiten met geneeskundestudenten. In het curriculum van 2024 is dit verder geïntegreerd via IPE-units in ziekenhuizen en gezamenlijke simulaties.

Studenten lopen minimaal één week stage op IPE-units in samenwerking met Geneeskunde en Verpleegkunde, in ziekenhuizen zoals OLVG en UMCG. Daar bieden ze samen zorg aan medium-risk kraamvrouwen en hun kind. Er loopt onderzoek naar de invloed van interprofessionele leerervaringen op de professionele identiteit, waaraan studenten ook als junior-onderzoekers kunnen deelnemen. Studenten geven aan het prettig te vinden in deze setting taken ook alleen te kunnen doen en verantwoordelijkheid te krijgen. Het leert hun om inzicht te krijgen hoe je als verloskundige een positie kunt innemen in een team in het ziekenhuis.

#### *Studiebegeleiding*

Studiebegeleiding is een belangrijk onderdeel van de opleiding en richt zich zowel op academische als persoonsontwikkeling. Studenten hebben toegang tot mentoren, studievaardigheidstrainingen en begeleiding bij professionele groei, waarbij persoonlijke

aandacht en een kleinschalige sfeer centraal staan. In de eerste jaren ervaren studenten enige competitie en groepsvorming, maar dit trekt later bij en de meeste studenten voelen zich gesteund door docenten en medestudenten. De druk om het Bindend Studieadvies te halen speelt vooral in het eerste jaar een rol, terwijl in latere jaren de focus verschuift naar het behalen van voldoende verrichtingen.

Het curriculum van 2024 legt meer nadruk op persoonsontwikkeling en reflectie, met werkgroepbegeleiding, vaste reflectiegroepen en kortdurende coaching voor professioneel gedrag. Bij het CoVa-onderwijs staat ervaringsleren centraal staat en spelen gesprekken over taboes een belangrijke rol. Studenten kunnen daarnaast ondersteuning krijgen bij faalangst en andere psychologische en sociaal-maatschappelijke onderwerpen via de studieloopbaancoaching. Ook worden er via Inholland en de Hanzehogeschool (voor de locatie Groningen) trainingen aangeboden. De sfeer binnen de opleiding wordt overwegend als warm en kleinschalig ervaren, met laagdrempelig contact tussen studenten en docenten. Vooral ouderejaars waarderen de veilige en hechte groepsdynamiek, ondanks de druk om voldoende verrichtingen te behalen.

In de stagebegeleiding wordt geprobeerd studenten in hun eerste jaar dicht bij huis te plaatsen, wat als positief wordt ervaren. De overgang van Studieloopbaancoaching (SLC) naar Studieloopbaanbegeleiding (SLB) in groepsverband roept gemengde reacties op, waarbij sommige studenten de individuele gesprekken missen en anderen juist niet. Er wordt nu meer maatwerk geboden, waarbij studenten die vastlopen gekoppeld worden aan een studiecoach. Docenten worden als betrokken en inspirerend ervaren, waarbij zij hun passie voor het vak doorgeven en een belangrijke rol spelen in het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling. Het panel moedigt de opleiding aan alert te blijven op het welzijn van studenten en in geval van twijfel zelf contact op te nemen met de studenten.

De ondersteuning van studenten met een functiebeperking, zo geeft de opleiding aan, is uitdagend, omdat het beroep van verloskundige zelf weinig ruimte biedt voor uitoefening ervan met een beperking. Hoewel de opleiding gelijke kansen wil bieden, blijft er een spanningsveld bestaan tussen ondersteuning tijdens de studie en de eisen van het werkveld.

### *Studieuitval en studievertraging*

Studieuitval en vertraging zijn belangrijke aandachtspunten binnen de opleiding, waarbij met name de studiedruk en balans tussen theorie, vaardigheden en stages een rol spelen. In het curriculum van 2024 zijn maatregelen genomen om de studeerbaarheid te verbeteren, zoals een gelijkmatigere verdeling van stages en minder summatieve toetsen. Het afronden van de opleiding binnen vier jaar is voor veel studenten een uitdaging, mede door de intensiteit van de stages en de eisen vanuit het werkveld. In het derde jaar nemen sommige studenten een timeout om extra ervaring op te doen of hun persoonlijke en professionele ontwikkeling verder te verdiepen, wat kan leiden tot studievertraging. Het panel beveelt de opleiding aan om langstudeerders goed te blijven monitoren om zicht te krijgen op factoren die een rol spelen bij de studievertraging.

De selectieprocedure is aangepast met een sterkere focus op beroepsoriëntatie, zodat studenten beter weten wat hen te wachten staat. Toch blijkt dat sommige studenten zich verliezen op de zwaarte van de opleiding, de beperkte flexibiliteit in stageplanning en de financiële lasten. Studenten ervaren dat de werkdruk tijdens stages soms voelt als meer dan een voltijdse baan, terwijl tegelijkertijd van hen wordt verwacht dat ze blijven presteren op school. Daarnaast kunnen praktische zaken, zoals stageplekken die een auto vereisen of strikte afstudeernormen (zoals aantallen verrichtingen), bijdragen aan vertraging. Studenten ervaren door de bijkomende kosten

zoals vervoer en huisvesting prestatiedruk. Het panel moedigt de opleiding aan de initiatieven die ondernomen worden om studenten hierin te ondersteunen voort te zetten.

#### *Docententeam*

Het panel is onder de indruk van het opleidingsniveau, de inhoudelijke kennis, de gedrevenheid, het enthousiasme en de wil om samen te werken van het docententeam.

Het docententeam van AVAG bestaat uit een diverse groep professionals met expertise in zowel de verloskunde praktijk als het wetenschappelijk onderzoek. Door voortdurende scholing blijven docenten op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen binnen de geboortezorg en onderwijsmethoden. De nauwe betrokkenheid bij wetenschappelijk onderzoek en internationale samenwerkingen zorgen ervoor dat studenten via de docenten toegang hebben tot actuele kennis en inzichten. Naast het bieden van inhoudelijke expertise spelen docenten een belangrijke rol in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten, wat bijdraagt aan de kleinschalige en betrokken sfeer binnen de opleiding.

Het onderwijsteam bestaat uit ruim 43 fte docenten, ondersteund door bijna 5 fte stagecoördinatoren en 14 fte onderwijsondersteunend personeel, waaronder medewerkers voor onderwijsplanning, kwaliteitszorg en ICT. Daarnaast is er 2 fte management en bijna 5 fte staf, verantwoordelijk voor financiën, HRM, onderwijsontwikkeling en communicatie. Het docententeam is hooggekwalificeerd, waarbij 88 procent een wo-masterdiploma heeft en 22 procent gepromoveerd is. Nieuwe docenten volgen een uitgebreid inwerktraject met trainingen, intervisie en meelopen met de toetsing, zodat zij goed worden voorbereid op hun onderwijstaak. Wat betreft toetsbevoegdheid is er enkele jaren geleden een in-company traject gestart om alle docenten de BKE-kwalificatie te laten behalen. Inmiddels beschikt 80 procent van de docenten over een BKE, waarvan 12% ook een SKE heeft behaald. AVAG streeft naar een BDB/BKE-percentage van 100%.

De werkdruk binnen het docententeam wordt als hoog ervaren, mede door de implementatie van het nieuwe curriculum en de doorlopende verplichtingen van het oude curriculum. Het vinden van tijd voor rust en creativiteit is een uitdaging, ondanks initiatieven zoals samenwerking met docenten van de andere vestiging om gezamenlijk onderwijsontwikkelingen vorm te geven. De vergadercultuur is intensief, maar er wordt gezocht naar manieren om overlegmomenten efficiënter in te richten en prioriteiten beter te stellen. Enthousiasme en betrokkenheid bij het onderwijs maken dat docenten zelf de lat hoog leggen.

Een uitdaging binnen het team is het combineren van docentschap met praktijkervaring. Hoewel het management voorstander is van docenten met actuele praktijkervaring, blijkt dit in de praktijk lastig te realiseren. Er zijn initiatieven waarbij docenten tijdelijk terugkeren naar de praktijk, zoals via detachering of door korte stages te lopen, maar dit gebeurt grotendeels op eigen initiatief en in eigen tijd. Docenten die nog in de praktijk werken, zoals vaardigheidsdocenten met een BIG-registratie, volgen verplichte bijscholingen en blijven betrokken bij de actualisering van richtlijnen.

De samenwerking tussen de vestigingen in Amsterdam en Groningen wordt als waardevol ervaren, waarbij regelmatig afstemming plaatsvindt over toetsvragen, leerdoelen en onderwijsontwikkeling. Hoewel er soms verschillen zijn in accenten tussen de twee locaties, wordt er veel gespard en gezamenlijk onderwijs ontwikkeld. De studentpopulaties verschillen enigszins, waarbij Amsterdam bekend staat om mondige en kritische studenten met diverse achtergronden, terwijl Groningen als nuchterder wordt ervaren. Dit vraagt om flexibiliteit in de onderwijsvorm en benadering van studenten.

Studenten waarderen de toegankelijkheid en deskundigheid van hun docenten, maar geven ook kritische feedback, bijvoorbeeld over de relevantie van lesstof of actualiteit van richtlijnen. Dit stimuleert docenten om scherp te blijven en voortdurend te reflecteren op hun onderwijs. De praktijkgerichtheid van het onderwijs wordt ondersteund door samenwerkingen met externe experts en praktijkinstellingen, waardoor studenten leren klinisch te redeneren en evidence-based te werken.

De instroom en uitstroom van docenten is in balans, maar er zijn enkele uitdagingen, zoals de vervanging van docenten die met pensioen gaan en de begeleiding van nieuwe collega's. Het buddysysteem, waarbij ervaren docenten nieuwkomers ondersteunen, draagt bij aan een soepele integratie. Vooral voor minder ervaren docenten kan de werkdruk hoog zijn, terwijl ervaren docenten hier minder last van hebben. Er is regelmatig overleg met de opleidingsmanager waarbij docenten zich gehoord voelen en verzoeken, indien afgewezen, goed worden onderbouwd.

## Standaard 3 Toetsing

*De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit van deze standaard. Het toetsingsprogramma van de bacheloropleiding Verloskunde van AVAG is zorgvuldig ontworpen om studenten te beoordelen op hun kennis, vaardigheden en professionele houding, in lijn met de eisen van de beroepspraktijk. Door een combinatie van summatieve toetsen en formatieve momenten, strenge kwaliteitsborging en nauwe samenwerking met het beroepenveld, wordt gegarandeerd dat afgestudeerden voldoen aan de gestelde eindkwalificaties. Het toetsbeleid waarborgt betrouwbaarheid, transparantie en consistentie, met voortdurende aandacht voor verbetering.

### Onderbouwing

#### *Toetsbeleid en toetsprogramma*

Het toetsbeleid van AVAG is in lijn met het toetsbeleid van Inholland. Bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum vindt er een verschuiving plaats van summatieve beslissingen naar een meer explicietere formatief handelen.

Het toetsprogramma van het curriculum 2014 is gebaseerd op de kwalificerende eindtaken (KET's). In het curriculum 2024 structureren de leeruitkomsten (LU's) de leerdoelen van de opleiding (zie ook standaard 1). Elke module bevat specifieke toetsen die aansluiten op de kennis en vaardigheden die in die fase van de opleiding worden ontwikkeld.

Er is naar het oordeel van het panel een goede balans tussen summatieve toetsen, zoals schriftelijke examens en praktische vaardigheidstoetsen, en formatieve momenten, zoals zelfreflectieverslagen en feedbackmomenten. Het programma biedt een geleidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad en complexiteit, van eenvoudige kennisvragen in de eerste jaren tot multidisciplinaire casuïstiek in de latere jaren. Toetsmethoden zoals journal clubs, scenario-gebaseerde toetsen en Pre-hospital Obstetric Emergency Training (POET) worden ingezet om het niveau van klinisch redeneren te toetsen. Studenten maken ook landelijke voortgangstoetsen, die hun theoretische kennis in een bredere context plaatsen.

Het panel vindt de Critical Appraisal of a Topic (CAT) in de stage van jaar 4 een mooie toetsvorm, omdat deze de wetenschappelijke theorie en de verloskundige praktijk samenbrengt. Bovendien stimuleert het studenten om met elkaar in gesprek te gaan over relevante onderwerpen, wat als zeer waardevol wordt ervaren. Het curriculum 2024 zal een vergelijkbare toetsvorm bevatten.

De beoordeling van studenten gebeurt aan de hand van vastgestelde criteria en rubrics, waarmee de objectiviteit en consistentie worden gewaarborgd. Praktijkbeoordelingen tijdens stages worden uitgevoerd door getrainde praktijkbegeleiders, die gebruikmaken van standaard beoordelingsformulieren.

Om de subjectiviteit in beoordelingen te verminderen, zijn er duidelijke richtlijnen opgesteld en worden beoordelaars regelmatig geschoold. Peer-assessment en zelfreflectie zijn ook onderdeel van het beoordelingsproces, waardoor studenten leren kritisch naar hun eigen prestaties en die van hun medestudenten te kijken.

Er worden weinig klachten ontvangen over toetsing; slechts incidenteel is een student het niet eens met de uitkomst. In dergelijke gevallen volgt de student een vaste procedure voor klachten en geschillen rondom toetsing.

#### *Meer formatieve momenten in curriculum 2024*

Ouderejaars studenten die het panel gesproken heeft gaven aan dat zij het gevoel hadden in de oude situatie constant beoordeeld te worden. In het curriculum 2024 ligt de nadruk meer op formatieve momenten, waardoor studenten vaker feedback krijgen op hun leerproces. Dit helpt hen om beter inzicht te krijgen in hun voortgang en verbeterpunten, zonder de druk van frequente summatieve toetsen.

Summatieve toetsing is beperkt tot de afrondingsweken, zodat studenten zich beter kunnen voorbereiden en toetsen minder als stressvol ervaren. Door deze aanpak wordt leren meer procesgericht en krijgen studenten meer ruimte om zich te ontwikkelen zonder constante prestatiedruk.

De eerste ervaringen met de nieuwe toetsopzet laten zien dat studenten in vergelijking met hun vooropleiding weliswaar moeten wennen aan de relatief grote leereenheden, maar hierdoor ook beseffen dat uitstel tot de toetsweek geen optie is en tijdig beginnen met studeren essentieel is. In het oude curriculum begon een nieuwe leereenheid direct op de middag na de toetsing van de vorige, wat veel stress veroorzaakte bij studenten. In het nieuwe curriculum ervaren zowel studenten als docenten de rust tijdens de toetsweek als een positieve ontwikkeling.

#### *Beoordeling stage*

Het panel constateert dat de opleiding grote stappen heeft gezet samen in relatie met het werkveld waaronder de aanpassingen van de stagebeoordelingen. De studenten worden beoordeeld op hun mate van zelfstandigheid in zorgverlening, klinisch redeneren en samenwerking met andere zorgverleners. Stagebegeleiders spelen een essentiële rol in de beoordeling en gebruiken hiervoor een feedbackformulier aan het einde van de stagedag. Dit draagt bij aan een objectieve evaluatie en ondersteunt studenten in hun leerproces.

De opleiding blijft leidend in de beoordeling, wat door het werkveld als positief wordt ervaren. Indien een stagebegeleider de prestaties van een student als onvoldoende beoordeelt, wordt hierover contact opgenomen met de opleiding.

Het werkveld heeft kritiek geuit op de hoeveelheid administratieve lasten, waarop de opleiding maatregelen heeft genomen om die te beperken. In curriculum 2024 stelt de student zijn portfolio samen en vraagt actief feedback aan begeleiders, wat de administratieve taken voor praktijkbegeleiders vermindert. Daarnaast worden evaluatieformulieren van zowel studenten als stage-instellingen gedeeld, wat als waardevolle terugkoppeling wordt beschouwd. De beoordelingsformulieren richten zich specifiek op professioneel gedrag en helpen studenten bij het formuleren van leerdoelen en dragen bij aan een gestructureerde leerervaring.

De student heeft de regie over het leerproces. Het digitale beoordelingssysteem wordt als gebruiksvriendelijk ervaren en bevat uitgebreide uitleg en een handleiding. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het initiëren van feedback op hun handelen aan de hand van een feedbackformulier en de beoordeling van professioneel gedrag. Gedurende de stage vinden drie evaluatiegesprekken plaats: aan het begin, halverwege en aan het einde.

Het eindniveau van de opleiding wordt vastgesteld aan de hand van kwalificerende eindtaken (KET's) die alle facetten van het beroep omvatten. Studenten leveren een afstudeeropdracht af, waarbij zij een praktijkgericht onderzoek uitvoeren en presenteren. Dit stelt hen in staat om hun wetenschappelijke vaardigheden en klinische kennis te integreren. De landelijke voortgangstoets fungeert als extra toetsmoment om te controleren of het theoretische eindniveau is behaald.

De beoordeling van de eindwerken door de opleiding is naar het oordeel van het panel adequaat. De toegekende cijfers zijn gerechtvaardigd en de beoordelingen zijn goed onderbouwd. Waar nodig zijn de beoordelingen kritisch en worden alle zwakke punten van het eindwerk benoemd en meegewogen. De externe beoordelaar geeft uitgebreide feedback en geeft daarbij de sterke en minder sterke aspecten van het onderzoek helder aan.

Een voorbeeld van de zorgvuldigheid in beoordeling is een onderzoek dat zwak was uitgevoerd en net een voldoende behaalde. In dit geval werd een derde beoordelaar betrokken om te beoordelen of het werk acceptabel was. Er is streng en grondig gekeken, met veel feedback op terechte punten.

#### *Borging van de toetskwaliteit*

De borging van de toetskwaliteit wordt gewaarborgd door een gestructureerde kwaliteitscyclus, bestaande uit planning, uitvoering, evaluatie en bijstelling. De examencommissie speelt hierin een belangrijke rol door toezicht te houden op de naleving van het toetsbeleid en de kwaliteit van de toetsen. Regelmatige audits worden uitgevoerd om de consistentie en betrouwbaarheid van toetsing te evalueren. Daarnaast worden statistische analyses ingezet om inzicht te krijgen in de validiteit en moeilijkheidsgraad van toetsvragen, waardoor toetsing continu wordt geoptimaliseerd. Feedback van studenten en docenten wordt actief meegenomen in verbeteringen van het toetsprogramma.

Om de actualiteit en relevantie van de toetsen te waarborgen, werkt de opleiding structureel samen met andere onderwijsinstellingen en het beroepenveld. In het studiejaar 2022-2023 voerde de docenten betrokken bij de leerlijn Klinisch Redeneren en Handelen auditgesprekken over de toetsing van die leerlijn. Deze gesprekken, begeleid door adviseurs onderwijskunde van de Universiteit Utrecht, evalueerden de aansluiting tussen leerdoelen, toetsvormen en de ontwikkeling van klinisch redeneren bij studenten. Op basis van de uitkomsten zijn verbeteringen doorgevoerd om de toetsing beter af te stemmen op de beroepspraktijk.

Jaarlijks worden kalibratiesessies georganiseerd om de consistentie en betrouwbaarheid van toetsbeoordelingen te waarborgen. Tijdens deze sessies stemmen docenten en beoordelaars toetscriteria en de interpretatie van studentprestaties op elkaar af. De toetsconstructiecommissie (TCC) of de toetsverantwoordelijke examinerator heeft een centrale rol in de operationele toetsing door het proces aan te sturen en de kwaliteit te bewaken. Zij zorgen voor de ontwikkeling, analyse en bijstelling van toetsen, zodat deze optimaal aansluiten bij de leerdoelen en de beroepspraktijk. Hierdoor blijft het toetsprogramma op niveau en sluit het goed aan bij de eisen van het werkveld.

Voor de journal club worden toetsen vooraf gecontroleerd door de TCC, terwijl bij het eindwerk de controle achteraf plaatsvindt. Bij beide toetsen vindt voorafgaand kalibratie plaats door beoordelaars om deze zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, met als doel kalibratie van de beoordelingen. De beoordelingen gebeuren op basis van rubrics, die regelmatig worden aangepast om interpretatieverschillen te minimaliseren. Wanneer een cijfer niet overeenkomt met de algemene indruk, wordt er gekeken naar de deelbeoordelingen om te achterhalen waar de discrepantie zit. Als de beoordelingen teveel uit elkaar lopen wordt een derde beoordelaar aangesteld.

Vanaf 2024 wordt er een holistischere benadering geïmplementeerd, waarbij de beoordeling breder en geïntegreerder wordt bekeken.

Waar mogelijk en wenselijk trekken de docenten van Amsterdam en Groningen gezamenlijk op, bijvoorbeeld bij de toetsing van de journal club. Een docent van de ene locatie stelt de toets op, terwijl een docent van de andere locatie feedback geeft. Vervolgens beoordeelt de TCC wat er met de gegeven feedback is gedaan.

Soms ontstaan er verschillen in aanpak tussen de locaties. In zulke gevallen worden toetsvragen aangepast of wordt het onderwijs in het volgende jaar bijgesteld. Om de afstemming tussen docenten te verbeteren, wordt extra aandacht besteed aan kalibratie, onder andere via Teams.

Het panel vindt dat de onderlinge samenwerking van docenten van verschillende locaties op het gebied van toetsen en beoordelen bijdraagt aan de kwaliteit daarvan.

#### *Examencommissie*

De examencommissie functioneert op het gewenste niveau en beschikt over een ambtelijk secretaris met juridische expertise. De zichtbaarheid van de commissie is verbeterd door presentaties binnen de opleiding, wat de positie en het begrip voor haar rol heeft versterkt. De commissies en docenten hebben naar het oordeel van het panel een hoog kwaliteitsbesef. Het panel heeft uit het gesprek met de examencommissie opgemaakt dat de triaalrapportage ingezet is om de uitvoering van de PDCA-cyclus te ondersteunen. Hoewel de cyclus goed verloopt, blijkt bij enkele leerlijnen dat de vastlegging van bevindingen op de daarvoor bestemde formulieren niet altijd correct gebeurt. Dit leidt ertoe dat belangrijke informatie soms ontbreekt, waardoor de examencommissie geen volledig oordeel kan vormen. De hoge werkdruk draagt hieraan bij, omdat administratieve taken, zoals het invullen van de formulieren, soms blijven liggen. Om dit te verbeteren, werkt de opleiding aan een efficiëntere werkwijze en betere ondersteuning bij de administratieve vastlegging. Het panel ziet dat de aandacht voor de rol van de examencommissie binnen het team en het contact met de opleiding groeit, wat bijdraagt aan meer wederzijds begrip en een sterkere positie binnen het onderwijsproces.

## Standaard 4

## Gerealiseerde leerresultaten

*De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit van deze standaard. De afgestudeerden van de bacheloropleiding Verloskunde bij AVAG behalen een hoog niveau van professionele competentie, waarmee ze voldoen aan de eisen van de nationale en internationale geboortezorg. Ze zijn goed voorbereid op de praktijk, beschikken over sterke wetenschappelijke vaardigheden en dragen bij aan innovatie binnen het vakgebied. De opleiding waarborgt de kwaliteit van de leerresultaten door intensieve begeleiding, strikte toetsing en nauwe samenwerking met het beroepenveld.

### Onderbouwing

#### *Afstuderen*

Het afstuderen bij AVAG omvat naar het oordeel van het panel een geïntegreerd proces van praktijk, theorie en onderzoek. Studenten tonen hun bekwaamheid aan door het succesvol afronden van kwalificerende eindtaken (KET's). De KET's dekken alle belangrijke aspecten van de verloskundige praktijk, zoals risicoselectie, geboortezorg en interprofessionele samenwerking.

Een van de KET's wordt aangetoond met een praktijkgericht onderzoek waarin studenten een actueel vraagstuk binnen de geboortezorg aanpakken. Dit onderzoek wordt gepresenteerd en beoordeeld op basis van wetenschappelijke en praktijkgerichte criteria. Hierdoor demonstreren studenten hun vermogen om evidence-based oplossingen te ontwikkelen en implementeren. Praktijkstages spelen een belangrijke rol in het afstuderen. Tijdens de laatste stageperiode worden studenten intensief beoordeeld op hun zelfstandigheid, klinisch redeneren en professionele houding. Ze werken samen met andere zorgverleners en tonen aan dat ze complexe situaties kunnen managen. De feedback van praktijkbegeleiders en de resultaten van de landelijke voortgangstoets bevestigen dat het eindniveau is bereikt.

Studenten hebben gedurende de onderzoekstage verschillende consultatiemomenten en ontvangen uitgebreide feedback op hun product. Wanneer deze feedback niet adequaat wordt verwerkt, resulteert dit in een onvoldoende beoordeling. In dat geval kan de student herkansen. Wanneer die herkansing met een onvoldoende wordt beoordeeld, moet de student een jaar later opnieuw een eindwerk indienen. Er worden uiteindelijk weinig onvoldoendes gegeven voor de eindwerken, omdat studenten vaak hun werk herzien wanneer de eerste feedback aangeeft dat het nog niet voldoet. In sommige gevallen komt het voor dat een student niet slaagt, bijvoorbeeld wanneer het eindwerk niet aan de gestelde eisen voldoet.

#### *Bestudeerde eindwerken*

Het panel heeft 16 afstudeerdossiers geanalyseerd, waarvan 8 afkomstig uit Amsterdam en 8 uit Groningen. Deze dossiers behoren tot de afgelopen twee studiejaar/afstudeercohorten en vertonen een variatie in beoordeling, variërend van 5,5 tot 10.

Met hun eindwerken tonen de studenten aan dat zij voldoen aan de eindkwalificaties op academisch denkniveau en vaardigheden. Ze beschikken over de benodigde academische kennis en handelen passend bij een beginnend beroepsbeoefenaar. De eindwerken passen binnen het profiel van de opleiding en zijn direct toepasbaar in de praktijk van een verloskundige. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek met het thema "Verlengde postnatale zorg", waarin de rol van de verloskundige in de eerste lijn werd onderzocht. Dit onderwerp is zonder twijfel relevant voor het werkveld waarvoor de studenten worden opgeleid.

Op het gebied van klinisch redeneren en Evidence-Based Practice (EBP) presteren de studenten op of zelfs boven het gevraagde eindniveau. Een voorbeeld van een dergelijk hoogwaardig eindwerk is het onderzoek "Dragen kleinere vrouwen ook kleinere baby's?". Dit onderzoek behandelt een vraag die direct relevant is voor de dagelijkse praktijk in de verloskunde. Met name de discussie is in het eindwerk scherp en kritisch opgebouwd, wat bijdraagt aan de wetenschappelijke diepgang van het werk. De studie leest als een masterthesis en heeft een niveau dat neigt naar een masteropleiding en het onderzoek is wellicht internationaal publicatiewaardig. De student heeft alle stappen zorgvuldig doorlopen en voldoet ruimschoots aan de eisen om als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag te gaan. Het eindwerk werd naar het oordeel van het panel terecht met een 10 gewaardeerd.

#### *Alumni*

De alumni van AVAG zijn gewilde professionals in de geboortezorg, zowel nationaal als internationaal. Ze worden geroemd om hun academische en praktische vaardigheden, evenals hun vermogen om samen te werken in multidisciplinaire teams. Veel alumni spelen een leidende rol in innovaties binnen de geboortezorg of zetten hun studie voort in master- of promotietrajecten.

AVAG onderhoudt nauwe banden met haar alumni door middel van netwerkevenementen, bijscholing en samenwerkingen in onderzoek. Dit versterkt niet alleen de gemeenschap, maar zorgt er ook voor dat de opleiding op de hoogte blijft van ontwikkelingen in het werkveld en deze kan integreren in het curriculum. Standaard maakt een alumnus deel uit van de beroepenveldcommissie.

Uit alumni-onderzoek blijkt dat afgestudeerden zich goed voorbereid voelen op hun carrière. Ze waarderen vooral de focus op evidence-based praktijk en de aandacht voor interprofessionele samenwerking. Deze sterke punten maken AVAG-alumni tot belangrijke spelers in de verdere professionalisering van de geboortezorg.

## Standaard 5 Voorzieningen

*De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De voorzieningen van AVAG bieden een robuuste en stimulerende leeromgeving voor studenten, docenten en onderzoekers. Door de combinatie van moderne faciliteiten, digitale hulpmiddelen en toegankelijke ondersteunende diensten kunnen studenten optimaal presteren. Deze voorzieningen worden regelmatig geëvalueerd en verbeterd om aan te sluiten bij de behoeften van de gebruikers en de eisen van de beroepspraktijk.

### Onderbouwing

#### *Huisvesting en materiële voorzieningen*

Het panel heeft de locaties in Amsterdam en Groningen bezocht en is van oordeel dat het goed uitgeruste locaties zijn, ontworpen om zowel theorie- als praktijkonderwijs te faciliteren. De gebouwen zijn voorzien van moderne collegezalen, gesimuleerde praktijkruimten en onderzoeksfaciliteiten. Studenten hebben toegang tot geavanceerde technologieën, zoals simulatiepoppen en e-learningplatforms, die hen helpen hun vaardigheden te ontwikkelen in een veilige leeromgeving.

In de afgelopen jaren zijn de faciliteiten uitgebreid en aangepast om tegemoet te komen aan de groeiende studentenaantallen en de toenemende complexiteit van de geboortezorg. De vaardigheidslokalen bijvoorbeeld zijn vernieuwd om realistische scenario's voor acute verloskundige situaties te kunnen nabootsen. Regelmatige evaluaties via studenten-enquêtes en audits hebben geleid tot verbeteringen, zoals de modernisering van apparatuur en de uitbreiding van beschikbare studieplekken. Daarnaast blijft AVAG investeren in verdere uitbreiding van fysieke ruimtes om tegemoet te komen aan de veranderende eisen van het onderwijs; Groningen is begin 2025 gestart met een grondige verbouwing van het pand.

#### *Digitale voorzieningen*

Digitale hulpmiddelen spelen een belangrijke rol in het onderwijsaanbod van AVAG. Het gebruik van platforms zoals Moodle en Microsoft Teams maakt blended learning mogelijk, waarbij studenten online en offline leren combineren. Dit verhoogt de flexibiliteit van het onderwijs en stelt studenten in staat om op hun eigen tempo te studeren.

E-learning modules zijn geïntegreerd in het curriculum en ondersteunen studenten bij het leren van theoretische kennis en praktische vaardigheden. Zo volgen de studenten in het vierde jaar de praktijkgerichte Pre-hospital Obstetric Emergencies Training (POET), waarin zij acute verloskundige situaties oefenen, zoals schouderdystocie en reanimatie van de pasgeborene. Deze training wordt uitgevoerd in samenwerking met andere zorgprofessionals, zoals ambulanceverpleegkundigen, en bereidt studenten voor op spoedeisende situaties in de geboortezorg.

Daarnaast biedt AVAG toegang tot digitale bibliotheken en wetenschappelijke databases, wat essentieel is voor het uitvoeren van onderzoek en het volgen van de laatste ontwikkelingen in de geboortezorg. Op basis van feedback zijn verbeteringen doorgevoerd in de digitale infrastructuur. Ervaringen tijdens de COVID-19-pandemie hebben geleid tot blijvende innovaties in de digitale leeromgeving, en toekomstige ontwikkelingen richten zich op verdere digitalisering en integratie van geavanceerde technologieën.

De studenten uit Amsterdam en Groningen die met het panel spraken, vonden het gebruik van verschillende platforms (Teams, Moodle, Scorion) vooral in het begin van het eerste jaar uitdagend. Zij pleiten daarom voor een kort tutorial aan het begin van het jaar en gerichte ondersteuning door hun student-buddy. Een goed voorbeeld is een Groningse tutorial over het gebruik van Scorion. Studenten waarderen de duidelijke uitleg van docenten bij vragen. Het panel beveelt de opleiding aan om de introductiecursus door te ontwikkelen zodat studenten wegwijs worden in het gebruik van de verschillende systemen waarmee zij moeten werken (bijvoorbeeld Moodle, Teams en andere platforms).

De kleinschaligheid van beide locaties draagt bij aan direct contact. Daarnaast onderhouden studenten onderling contact via WhatsApp en e-mail.

#### *Studieondersteuning*

AVAG biedt uitgebreide ondersteunende diensten om studenten te helpen bij hun academische en persoonlijke ontwikkeling. Studiebegeleiders, mentoren en studentendecanen zijn er om begeleiding te bieden bij studiekeuzes, loopbaanplanning en eventuele persoonlijke uitdagingen. Specifieke ondersteuning is beschikbaar voor internationale studenten en studenten met speciale behoeften. Er zijn voorzieningen zoals extra tijd tijdens toetsen, aangepaste studiematerialen en toegang tot psychologische hulp indien nodig. Door een continue evaluatie van deze diensten is de toegankelijkheid en kwaliteit van de ondersteuning verder verbeterd, zodat studenten zich gehoord en gesteund voelen in hun studie. Toekomstige plannen omvatten intensievere samenwerkingen met ondersteunende diensten en het uitbreiden van gerichte begeleiding.

#### *Samenwerking met het werkveld*

De nauwe samenwerking tussen AVAG en het werkveld wordt ook weerspiegeld in de voorzieningen. Er zijn gezamenlijke initiatieven opgezet, zoals de IPE-units (Interprofessionele Educatie), waar studenten in multidisciplinaire teams werken aan praktijkcases. Daarnaast zijn er stages en praktijkruimten beschikbaar in ziekenhuizen, eerstelijns verloskundige praktijken en kraamzorgorganisaties.

Deze verbinding met de praktijk zorgt ervoor dat de voorzieningen niet alleen voldoen aan de onderwijsbehoeften, maar ook afgestemd zijn op de werkelijke werkomgeving van afgestudeerden. Evaluaties met werkveldpartners hebben geleid tot verbeteringen in de praktijkvoorzieningen, zoals het updaten van simulatieapparatuur en het uitbreiden van stageplekken. Dit bereidt studenten optimaal voor op een succesvolle overgang naar de beroepspraktijk. Om deze overgang verder te versterken, wil de opleiding in de toekomst nog intensiever samenwerken met ziekenhuizen en onderzoeksinstituten.

## Standaard 6      Kwaliteitszorg

*De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het kwaliteitszorgsysteem van AVAG is een dynamisch en toekomstgericht model dat voortdurend inspeelt op veranderende eisen en omstandigheden. Door systematische evaluaties, nauwe samenwerking met het werkveld en een sterke focus op innovatie wordt de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd.

### Onderbouwing

#### *Kwaliteitszorgbeleid*

Het kwaliteitszorgbeleid van AVAG is gestoeld op het Kwaliteitsbeleid van Inholland en gericht op het continu verbeteren van de onderwijs- en ondersteuningsprocessen, met als doel studenten op te leiden tot competente en innovatieve verloskundigen. Het beleid is gebaseerd op de principes van transparantie, betrokkenheid en systematische evaluatie. Deze principes waarborgen dat de kwaliteit van het onderwijs voldoet aan nationale en internationale normen, en aansluit bij de eisen van de beroepspraktijk.

Centraal in het beleid staat de verbinding tussen onderwijs, praktijk en onderzoek. Door nauwe samenwerking met het werkveld en wetenschappelijke instellingen wordt de relevantie van het onderwijsprogramma voortdurend getoetst en verbeterd. Het beleid legt nadruk op een proactieve aanpak, waarbij niet alleen huidige processen worden geëvalueerd, maar ook toekomstige ontwikkelingen worden geanticipeerd.

#### *PDCA-Cyclus*

De Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus vormt de ruggengraat van het kwaliteitszorgsysteem bij AVAG. In de planningsfase worden doelstellingen vastgesteld op basis van input van studenten, docenten en werkveldpartners. Deze doelstellingen zijn gekoppeld aan concrete verbeteracties en meetbare indicatoren.

Tijdens de uitvoering worden de geplande acties geïmplementeerd. Dit omvat onder andere het aanpassen van curricula, het organiseren van trainingen voor docenten en het verbeteren van faciliteiten. In de controlefase worden de resultaten geanalyseerd aan de hand van evaluaties, audits en toetsresultaten. De feedback uit deze fase wordt gebruikt om de verbeteracties bij te stellen en opnieuw in te plannen.

Deze cyclische aanpak zorgt voor een dynamisch kwaliteitszorgsysteem dat flexibel inspeelt op veranderende behoeften en omstandigheden. Een voorbeeld is de aanpassing van het onderwijsprogramma tijdens de COVID-19-pandemie, waarbij blended learning snel en effectief werd geïmplementeerd.

De kwaliteitszorg is naar het oordeel van het panel goed georganiseerd met duidelijke rolverdelingen en korte lijnen. Er wordt effectief samengewerkt binnen de PDCA-cyclus, waarbij goed geluisterd wordt naar studenten en docenten, en terugkoppeling plaatsvindt. Studenten en docenten onderschrijven de bevindingen van het panel.

#### *Toetsbare streefdoelen*

AVAG heeft toetsbare streefdoelen geformuleerd om de voortgang van de kwaliteitszorg te monitoren. Deze doelen zijn onderverdeeld in drie hoofdcategorieën: studenttevredenheid, onderwijsresultaten en werkveldrelevantie. Voorbeelden van streefdoelen zijn het behalen van een minimaal percentage tevredenheid op jaarlijkse enquêtes en het halen van landelijke benchmarkcijfers voor toetsresultaten.

De streefdoelen worden regelmatig geëvalueerd en, waar nodig, aangepast om te blijven aansluiten bij nieuwe inzichten en externe ontwikkelingen.

#### *Evaluatie opleiding*

De evaluatie van de opleiding wordt uitgevoerd op verschillende niveaus. Studenten leveren feedback via enquêtes, panels en individuele gesprekken. Daarnaast worden alumni en werkveldpartners betrokken om inzicht te krijgen in de effectiviteit van het onderwijs op de lange termijn.

Interne audits en accreditatieprocessen bieden een objectieve beoordeling van de opleidingskwaliteit. Deze evaluaties richten zich op de inhoud, structuur en uitvoering van het onderwijsprogramma. Op basis van de resultaten worden concrete verbeterpunten geformuleerd en doorgevoerd. Recente voorbeelden zijn de herziening van de stage-indeling en de versterking van de begeleiding bij onderzoeksopdrachten.

#### *Kwaliteitscultuur*

Een sterke kwaliteitscultuur is essentieel voor het succes van het kwaliteitszorgbeleid. Bij AVAG wordt kwaliteitszorg gezien als een gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokkenen: studenten, docenten, ondersteunend personeel, inclusief het managementteam, en werkveldpartners. Door open communicatie en regelmatige overlegmomenten wordt een klimaat van samenwerking en voortdurende verbetering gestimuleerd.

Innovatie speelt een belangrijke rol in de kwaliteitscultuur. Docenten worden aangemoedigd om nieuwe onderwijsmethoden te verkennen en hun bevindingen te delen met collega's. Studenten worden betrokken bij het vormgeven van het onderwijs door middel van participatie in kwaliteitscommissies en projectgroepen.

## Bijzonder Kenmerk

### Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de criteria voor het Bijzonder Kenmerk.

Het bijzonder kenmerk 'klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming' benadrukt de integratie van wetenschappelijke kennis en academische vaardigheden in de dagelijkse praktijk van verloskundigen. Het doel hiervan is om afgestudeerden voor te bereiden op het leveren en verder ontwikkelen van hoogwaardige, evidence-based geboortezorg. Hierbij wordt een brug geslagen tussen wetenschappelijke inzichten, klinische ervaring en de waarden van cliënten.

De opleiding Verloskunde heeft een heel uitgesproken visie op de rol van verloskunde binnen de gezondheidszorg, nu en in de toekomst. Dit komt tot uiting in de nadruk op klinisch redeneren en de academische en wetenschappelijke vorming van verloskundigen. De opleiding heeft daarin aansluiting gevonden bij het Amsterdam UMC en UMCG (Groningen). Een hoogleraar verloskundige wetenschap van deze academische ziekenhuizen maakt deel uit van het MT van de opleiding.

AVAG onderscheidt zich van de andere verloskundige en andere gezondheidszorg opleidingen door haar uitgesproken visie op het belang van academisch kunnen redeneren van haar afgestudeerden en de consequente wijze waarop dat in haar organisatie en haar onderwijsprogramma is vertaald. Belanghebbenden zoals (potentiële) studenten, docenten, andere relevante opleidingen en werkveld herkennen AVAG in dit kenmerk.

De bacheloropleiding besteedt veel aandacht aan het kritisch evalueren en toepassen van wetenschappelijke informatie in de praktijk. Studenten worden vanaf jaar 1 getraind in het klinisch redeneren en het analyseren van complexe medische vraagstukken. Daarnaast is er een focus op het ontwikkelen van vaardigheden om zelfstandig beslissingen te nemen in acute en vaak onvoorspelbare situaties. Door dit alles kunnen afgestudeerden evidence-based zorg bieden en optimaal bijdragen aan multidisciplinaire samenwerkingen in de geboortezorg.

De focus die de opleiding gekozen heeft, is relevant vanwege de toenemende complexiteit in de geboortezorg en de noodzaak om klinisch handelen te baseren op gedegen wetenschappelijk onderzoek. Het stelt de opleiding in staat om verloskundigen op te leiden die niet alleen bekwaam zijn in medische vaardigheden, maar ook beschikken over een academische houding en een brede, wetenschappelijke basis en van daaruit een eigen positie in de geboortezorg innemen.

### Onderbouwing

#### *Aanpassing Bijzonder Kenmerk*

Het vigerende bijzonder kenmerk, dat zich richt op 'academische en wetenschappelijke vorming', wordt aangepast en versterkt om beter aan te sluiten bij de huidige en toekomstige eisen in de geboortezorg. Het nieuwe bijzondere kenmerk, 'klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming', legt de nadruk op de integratie van wetenschappelijke kennis met de klinische praktijk en het nemen van evidence-based beslissingen.

De reden voor deze wijziging ligt in de wens om een sterkere focus te leggen op de dagelijkse toepassing van wetenschappelijke inzichten in de praktijk van verloskundigen. Dit sluit beter aan bij de visie van AVAG om afgestudeerden niet alleen academisch en wetenschappelijk onderlegd te maken, maar ook volledig voorbereid op complexe situaties waarin klinisch redeneren en handelen centraal staan. Het aangepaste kenmerk weerspiegelt daarnaast naar het oordeel van het panel de evolutie van de opleiding en de bredere ontwikkelingen in de geboortezorg, zoals de groeiende behoefte aan multidisciplinaire samenwerking, het gebruik van technologie en een grotere nadruk op persoonsgerichte zorg.

Door deze verandering wil de opleiding nog beter inspelen op de eisen van het werkveld en haar studenten een meer onderscheidend profiel bieden, waarmee zij niet alleen voldoen aan, maar ook bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de geboortezorg. Het aangepaste bijzondere kenmerk is daarmee zowel een versterking als een vernieuwing ten opzichte van het oude bijzondere kenmerk.

## **Criterium 1: Onderscheidend karakter**

*Het te beoordelen kenmerk is onderscheidend voor de opleiding in relatie tot relevante opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs.*

De bacheloropleiding Verloskunde van AVAG onderscheidt zich door een unieke benadering van klinisch redeneren en handelen, vanuit academische en wetenschappelijke vorming. Hoewel andere opleidingen in Nederland ook aandacht besteden aan wetenschappelijke vorming en evidence-based practice, valt AVAG op door haar eigen uitgesproken visie op de noodzaak tot integratie van deze kennis en vaardigheden in het beroep van verloskundigen en de consistentie waarmee academische en klinische vaardigheden verweven zijn gedurende de hele opleiding. Studenten leren niet alleen om klinische beslissingen te nemen op basis van medische richtlijnen, maar ook om wetenschappelijk onderzoek kritisch te evalueren en deze inzichten te combineren met hun eigen klinische ervaring en de waarden van hun cliënten. Last but not least zijn AVAG-afgestudeerden in staat om een actieve bijdrage te leveren aan het wetenschappelijke onderzoek binnen de verloskunde.

Wat AVAG verder onderscheidt, is de sterke koppeling tussen onderwijs, onderzoek en praktijk. Dit wordt ondersteund door de structurele samenwerking met de afdeling Verloskundige wetenschap die gelokaliseerd is in het Amsterdam UMC en het UMCG. Een hoogleraar aan deze beide instellingen maakt deel uit van het managementteam van de AVAG en is actief in het bacheloronderwijs en in onderzoeksprojecten met bachelorstudenten. Deze samenwerking met universitaire instellingen draagt bij aan de structurele inbedding van academisch onderzoek in het curriculum. Studenten krijgen dankzij de hierboven genoemde samenwerking met academische instellingen toegang tot hoogwaardige academische kennis en onderzoeksfaciliteiten. Het panel stelt vast dat AVAG zich door deze intensieve samenwerking duidelijk onderscheidt van andere verloskunde- en gezondheidszorgopleidingen op hbo-bachelor niveau.

Een ander onderscheidend aspect is de toepassing van wetenschappelijke inzichten in de praktijk. Studenten volgen bij AVAG geavanceerde praktijkgerichte trainingen, zoals scenario-onderwijs en specifieke modules zoals de Pre-hospital Obstetric Emergency Training (POET). Studenten worden zo getraind om evidence-based beslissingen te nemen in complexe en acute verloskundige scenario's, waarbij zowel technische als communicatieve vaardigheden worden aangescherpt. Deze aanpak zorgt ervoor dat afgestudeerden niet alleen over de juiste medische

kennis beschikken, maar ook in staat zijn om kritisch na te denken en te handelen op basis van wetenschappelijke inzichten. Deze integratie van wetenschap in de klinische praktijk wordt als een belangrijke meerwaarde beschouwd, omdat het studenten voorbereidt op complexe en acute situaties waarin zowel wetenschappelijke inzichten als klinische vaardigheden een rol spelen.

Hoewel de aandacht voor academische en wetenschappelijke vorming niet uniek is binnen Nederland, is het bij AVAG wel op een uitzonderlijke manier geïntegreerd. Dit onderscheidt de opleiding doordat het een integraal en consistent onderdeel vormt van alle fasen van het bachelorprogramma. Bovendien wordt dit versterkt door een duidelijke koppeling tussen bachelor-, master- en promotieprogramma's, waardoor studenten een naadloze academische doorstroom ervaren. Dit draagt bij aan de positionering van AVAG als een academisch gerichte, toonaangevende opleiding binnen de Nederlandse geboortezorg.

AVAG leidt stevige, autonome verloskundigen op die hun werk wetenschappelijk onderbouwd uitvoeren. Studenten ontwikkelen een helicopterview, waardoor zij begrijpen waarom ze bepaalde keuzes maken. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar medische richtlijnen, maar ook naar bredere maatschappelijke en zorginhoudelijke aspecten rondom zwangere vrouwen en hun specifieke behoeften. De focus op klinisch redeneren en wetenschappelijke integratie zit in de haarvaten van de opleiding en is doelgericht opgebouwd: elke docent heeft minimaal een master en velen zijn gepromoveerd. Daarnaast speelt onderzoek een actieve rol, wat de opleiding verder versterkt. Zo is er het initiatief Childbirth Network, een samenwerkingsverband tussen onderzoek, opleiding en werkveld. Het Childbirth Network speelt een belangrijke rol in het verzamelen en gebruiken van praktijkdata voor benchmarking en onderzoek. Verloskundigen, cliëntorganisaties en docenten kunnen werkveld-gerelateerde vragen aandragen voor wetenschappelijk onderzoek door de onderzoeksgroep en/of studenten (bachelorthesis) en zelf deelnemen aan dat onderzoek.

Het onderwijsniveau bij AVAG bevindt zich op een hoog niveau, vergelijkbaar met geneeskunde bachelors. Dit is noodzakelijk om als verloskundige gelijkwaardig te kunnen communiceren met gynaecologen en een sterke inbreng te hebben op het gebied van zowel fysiologie als pathologie. Deze academische insteek helpt niet alleen bij de werving van studenten, maar draagt ook bij aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van het vakgebied.

Bovendien levert AVAG een bijdrage aan een internationaal perspectief en wordt de opleiding regelmatig benaderd door onderzoeksgroepen en praktijkorganisaties uit zowel hoge- als lage-inkomenslanden. Dit aspect mag nog verder groeien, aangezien het bijdraagt aan de mondiale kennisontwikkeling binnen de geboortezorg.

Tijdens open dagen wordt de visie op klinisch redeneren vanuit academische en wetenschappelijke vorming van toekomstige studenten expliciet naar voren gebracht. Studenten zijn zich dan ook bij de start van de opleiding goed bewust van de eigen visie van AVAG op verloskunde en de eisen die dat aan hen stelt. Deze visie en de uitwerking ervan in het onderwijsprogramma vormt als het ware een extra signatuur van de opleiding: een duidelijke identiteit die AVAG wil uitdragen. Tijdens open dagen wordt deze visie dan ook expliciet naar voren gebracht, zodat toekomstige studenten begrijpen wat AVAG uniek maakt in het opleiden van de volgende generatie verloskundigen.

## **Criterion 2: Concretisering**

*De gevolgen van het te beoordelen kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland.*

De concretisering van het bijzonder kenmerk 'klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming' is duidelijk door de volledige integratie in het curriculum van de bacheloropleiding Verloskunde van AVAG. Het kenmerk is zichtbaar in zowel het onderwijsprogramma als de praktijk van studenten en wordt uitgewerkt in concrete onderwijsactiviteiten, toetsvormen en samenwerkingsverbanden die studenten voorbereiden op evidence-based werken en klinisch redeneren in complexe situaties.

### *Beoogde leerresultaten en onderwijsleeromgeving*

In het curriculum van 2024 zijn leeruitkomsten en succescriteria gedefinieerd die direct aansluiten op het kenmerk van klinisch redeneren en academische vorming. Studenten leren vanaf het eerste jaar om wetenschappelijke kennis te combineren met praktijkervaringen en cliëntwaarden. Klinisch redeneren wordt gefaseerd opgebouwd via verschillende leerlijnen, waarbij academische vaardigheden zoals kritisch analyseren, het interpreteren van onderzoeksdata en het toepassen van wetenschappelijke inzichten een centrale rol spelen.

Binnen de opleiding is dit kenmerk volledig geïntegreerd en zichtbaar in onderwijsactiviteiten, toetsvormen en praktijkervaringen. Studenten kunnen kiezen voor verdiepende stages, zoals een onderzoeksstage of een Public Health-stage, waarin zij wetenschappelijke kennis direct toepassen. Daarnaast worden mogelijkheden geboden voor verdere academische ontwikkeling, zoals deelname aan honoursprogramma's en internationale uitwisselingen. Dit flexibele traject stelt studenten in staat om hun opleiding af te stemmen op hun ambities in de eerstelijnsverloskunde, ziekenhuiszorg of wetenschappelijk onderzoek.

Een structurele samenwerking met academische instellingen, zoals de afdeling Verloskundige wetenschap binnen het Amsterdam UMC en de vakgroep Verloskundige Wetenschap van het UMCG, versterkt de koppeling tussen onderwijs en onderzoek. Studenten worden actief betrokken bij onderzoeksprojecten en voeren praktijkgerichte opdrachten uit, zoals empirisch onderzoek tijdens de onderzoeksstage of scenario-onderwijs waarin acute verloskundige situaties worden geanalyseerd. Onderzoekers van de afdeling Verloskundige wetenschap zijn betrokken bij het bacheloronderwijs waardoor onderzoeksresultaten gemakkelijk worden verspreid onder docenten en studenten.

De toenemende complexiteit van de geboortezorg vraagt van verloskundigen dat zij samenwerken met gynaecologen en beslissingen nemen in situaties waarin protocollen niet toereikend zijn. Academische en wetenschappelijke vorming helpt studenten om verschillende perspectieven te analyseren en wetenschappelijk onderbouwde keuzes te maken. Dit versterkt niet alleen hun vakinhoudelijke competenties, maar ook hun vermogen om kritisch te reflecteren op zorgprocessen en richtlijnen.

Het curriculum omvat diverse methoden om wetenschappelijke vaardigheden te ontwikkelen, zoals de CAT-methode, die gericht is op beleidsmatige analyse en kritische evaluatie van praktijkgegevens. In het tweede jaar leren studenten data te gebruiken en interpreteren, terwijl in het derde en vierde jaar de aansluiting met de masterfase wordt gelegd. Diagnostisch onderzoek,

waarbij bijvoorbeeld een aantal studenten zich bezighoudt met het analyseren van de sensitiviteit van echografie, maakt hier eveneens deel van uit. De expertisegroep 'academicus' ondersteunt deze ontwikkeling door het aanbieden van modules en onderzoeksvaardigheden.

Onderwijs is gericht op drie doeldomeinen, zoals gedefinieerd door Biesta: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie. De opleiding legt sterke nadruk op de subjectificatie binnen dit kenmerk, waarbij studenten leren om kritisch te reflecteren op protocollen en hun professionele verantwoordelijkheid als verloskundige. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn om af te wijken van protocollen, en wetenschappelijk onderzoek helpt bij het ontwikkelen van alternatieve werkwijzen.

Het docententeam is hooggekwalificeerd, met 88 procent van de docenten in het bezit van een wo-masterdiploma en 22 procent dat gepromoveerd is. Nieuwe docenten volgen een intensief inwerktraject met trainingen, intervisie en meelopen met de toetsing, zodat zij goed worden voorbereid op hun onderwijstaken. Daarnaast worden stagebegeleiders gestimuleerd om een masteropleiding te volgen, zodat de begeleiding van studenten in de praktijk verder wordt versterkt.

Stagebegeleiding speelt een essentiële rol in het leren toepassen van academische inzichten in de dagelijkse praktijk. Begeleiders worden actief ondersteund in klinisch redeneren en werken samen met studenten aan evidence-based besluitvorming en voorlichting. Het Childbirth Network van de onderzoeksafdeling Verloskundige wetenschap ondersteunt praktijken bij het vastleggen en analyseren van data, wat bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de geboortezorg en de wetenschappelijke onderbouwing van het vakgebied.

Sinds 2016 volgen jaarlijks vijf tot zeven stagebegeleidende verloskundigen met steun van een masterfonds een master naar keuze. AVAG stimuleert hiermee academische scholing onder stagebegeleiders, zodat zij studenten beter kunnen ondersteunen in hun reflectie op academische vaardigheden.

### *Toetsing*

Om het kenmerk te borgen, worden toetsmethoden zoals journal clubs, scenario-gebaseerde toetsen en Pre-hospital Obstetric Emergency Training (POET) ingezet. Deze methoden ondersteunen studenten niet alleen bij het verwerven van theoretische kennis, maar helpen hen ook hun vaardigheden in klinisch redeneren en handelen te verfijnen. Door de integrale benadering van onderwijs, onderzoek en praktijk wordt dit kenmerk een cruciaal en onderscheidend aspect van de opleiding.

Stagebeoordeling richt zich op hoe studenten wetenschap betrekken bij voorlichting en besluitvorming. Stagebegeleiders worden actief ondersteund in het begeleiden van klinisch redeneren, en kruisbestuiving wordt gestimuleerd via docenten en studenten.

### Criterion 3: Relevantie

*Het te beoordelen kenmerk is van wezenlijk belang voor de aard van de opleiding.*

Het kenmerk 'klinisch redeneren en handelen vanuit academische en wetenschappelijke vorming' speelt een cruciale rol binnen de opleiding Verloskunde bij AVAG. Het stelt studenten niet alleen in staat om technisch bekwame verloskundigen te worden, maar ook om academisch en wetenschappelijk onderlegde professionals te zijn. Dit is essentieel om de steeds complexere geboortezorg op een doordachte en onderbouwde manier vorm te geven. Het kenmerk is duidelijk verankerd in de onderwijsleeromgeving en wordt breed ondersteund door zowel de opleiding als het werkveld.

AVAG neemt een voortrekkersrol in de academisering van de verloskunde; een bewuste keuze die aansluit bij de visie op het beroep en de geleverde inspanningen om deze ontwikkeling te bevorderen. Daarnaast zet de opleiding in op internationale samenwerkingen, zoals via promotietrajecten in Ghana en Marokko, waar onderzoekers bijdragen aan het opleiden van wetenschappelijk kader in landen die nog aan het begin staan van de academisering van de geboortezorg.

Op nationaal niveau werken opleidingen en het werkveld steeds nauwer samen om de groeiende vraag naar academisch geschoolde verloskundigen te beantwoorden. Er is behoefte aan professionals die gelijkwaardig samenwerken met gynaecologen, kritisch naar richtlijnen kijken en beslissingen nemen op basis van wetenschappelijke inzichten. In Nederland wordt steeds meer erkend dat in de geboortezorg niet alleen medische maar ook sociale en persoonlijke factoren van zwangeren veel invloed hebben op zwangerschapsuitkomsten. Verloskundigen hebben veel oog voor deze factoren bij het bieden van preventieve en ondersteunende zorg aan vrouwen. Dit benadrukt het belang van een academische benadering binnen de verloskunde.

AVAG blijft zich inzetten voor de verdere ontwikkeling van het vak door innovatieve kennis te delen op congressen en in professionele en wetenschappelijke publicaties, samen te werken met internationale partners zoals universiteiten/ opleidingen in Nottingham, Lancaster en Sydney en wetenschappelijke inzichten te vertalen naar de praktijk, bijvoorbeeld door deelname aan commissies van de KNOV, Gezondheidsraad en de WHO. Door deze inspanningen wordt niet alleen het onderwijs versterkt, maar draagt de opleiding ook bij aan de vooruitgang van de verloskunde als academische discipline.

# Eindoordeel over de opleiding

## Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

| Hogeschool Inholland – Verloskunde       | Voltijd |
|------------------------------------------|---------|
| Standaard 1 Beoogde leerresultaten       | Voldoet |
| Standaard 2 Onderwijsleeromgeving        | Voldoet |
| Standaard 3 Toetsing                     | Voldoet |
| Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten | Voldoet |
| Standaard 5 Voorzieningen                | Voldoet |
| Standaard 6 Kwaliteitszorg               | Voldoet |
| Bijzonder kenmerk                        | Voldoet |

## Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

### Standaard 2

Het panel beveelt de opleiding aan:

- De selectie opnieuw te bezien vanuit het oogpunt om de opleiding toegankelijk te maken en/of te houden voor brede groepen aspirant verloskundigen.
- Langstudeerders te blijven monitoren om achterliggende oorzaken te kennen en daar maatregelen voor te nemen

### Standaard 5

Het panel beveelt de opleiding aan de introductiecursus voor eerstejaarstudenten door te ontwikkelen zodat studenten wegwijs worden in het gebruik van de verschillende systemen waarmee zij moeten werken (bijvoorbeeld Moodle, Teams en andere platforms).

# Bijlagen

## Bijlage 1 Bezoekprogramma

Woensdag 8 januari 2025: Agenderende audit in Amsterdam

| Tijdstip          | Programma               | Aanwezige rollen                                                              |
|-------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 09.45 – 10.05 uur | Gesprek met Management  | Management                                                                    |
| 10:05 – 10:30 uur | Rondleiding door gebouw | Onderwijsmanager + ondersteuner + docent                                      |
| 10.30 – 11.30 uur | Presentaties            | Docent Studentbegeleiding Biesta<br>Studenten en docent KET 10 en wetens. oz. |
| 11.30 – 14.30 uur | Inzage materiaal        |                                                                               |
| 14.30 – 15.15 uur | Gesprek                 | Management Team, Curriculum Commissie, docentlid DMR en projectgroep          |

Maandag 27 januari 2025: Visitatie in Groningen

| Tijdstip          | Programma             | Aanwezige rollen                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13.00 – 13.45 uur | Rondleiding           | Groep 1: opleidingsmanager en docent<br>Groep 2: docent en student                                                                                                                                                         |
| 14:00 – 14:45 uur | Gesprek met studenten | Jaar 1 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 1 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en Deelraad<br>Jaar 3 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 4 en Deelraad    |
| 15.00 – 15.45 uur | Gesprek met docenten  | Curriculumcommissie en coördinator<br>Semesterteam en coördinator<br>vaardigheidsonderwijs<br>Curriculumcommissie en coördinator<br>Stagebeoordelingscommissie en Deelraad<br>Minoren en coördinator<br>Coördinator en IPE |
| 16.00 – 16.45 uur | Gesprek met werkveld  | Leerlijn KRH<br>Stagecoördinator<br>Verloskunde (VK) 1 <sup>e</sup> lijn, lid BC<br>VK 1 <sup>e</sup> lijn, lid BC<br>VK 2 <sup>e</sup> lijn, lid BC<br>VK 1 <sup>e</sup> lijn, alumnus<br>VK 2 <sup>e</sup> lijn, alumnus |

Dinsdag 28 januari 2025: Visitatie in Amsterdam

| <b>Tijdstip</b>   | <b>Programma</b>           | <b>Aanwezige rollen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 09.15 – 09.30 uur | VR Demo                    | Docent blended learning<br>Lid projectgroep                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 09.45 – 10.30 uur | Gesprek met studenten      | Jaar 1 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 1 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en jaarvertegenwoordiger<br>Jaar 2 en Deelraad en werkgroep DIAD<br>Jaar 3 en jaarvertegenwoordiger                                                                                                         |
| 10.45 – 11.30 uur | Gesprek met docenten       | Leerlijn Wetenschap<br>Jaarcoördinator en curriculumcommissie<br>Blended learning<br>Examencommissie<br>VHO coördinatie<br>Curriculumcommissie                                                                                                                                                                              |
| 11.45 – 12.30 uur | Gesprek borging toetsing   | Voorzitter examencommissie<br>Lid examencommissie<br>TCC Wetenschap, Journal Club, honours<br>Expertisegroep CBB<br>Voorzitter curriculumcommissie, leerlijn<br>Wetenschap, expertisegroep AC<br>TCC KRH, stagecoördinator, coördinator                                                                                     |
| 13.30 – 14.15 uur | Gesprek met werkveld       | Stagecoördinator<br>VK 1 <sup>e</sup> lijn, lid BC<br>VK 1 <sup>e</sup> lijn<br>VK 1 <sup>e</sup> lijn, alumnus<br>VK 2 <sup>e</sup> lijn                                                                                                                                                                                   |
| 14.30 – 15.30 uur | Gesprek bijzonder kenmerk  | MT, hoogleraar verloskundige wetenschap<br>Vz. Curriculumcommissie en docent-<br>onderzoeker<br>Intern begeleider en docent-onderzoeker<br>Extern begeleider en onderzoeker<br>Curriculumcommissie en docent-<br>onderzoeker<br>Beleidsadviseur werkveld en docent-<br>onderzoeker<br>Werkveld/extern begeleider en alumnus |
| 15.45 – 16.30 uur | Gesprek Management         | Directeur<br>Opleidingsmanager<br>Hoogleraar Verloskundige Wetenschap                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 17.15 – 17.30 uur | Terugkoppeling bevindingen | Management en docenten                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

## Bijlage 2 Bestudeerde documenten

ZER Verloskunde AVAG

De ZER bevat een aantal koppelingen/verwijzingen en een aantal bijlagen

|                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Verwijzingen naar:</b>                                                                                             |
| Childbirth Network                                                                                                    |
| Meerjarenbeleidsplan AVAG 2022-2027                                                                                   |
| NVAO, Uitgebreide opleidingsbeoordeling Beoordeling bijzonder kenmerk                                                 |
| NVAO, Bevestiging behoud accreditatie bestaande opleiding hbo-bachelor                                                |
| Verloskunde van Hogeschool INHOLLAND en toekenning van het bijzonder kenmerk academische en wetenschappelijke vorming |
| Wetten Overheid - Besluit opleidingseisen en deskundigheidsgebied verloskundige 2008                                  |
| Studiegids Verloskunde Academie 2024-2025                                                                             |
| KNOV, Beroepsprofiel Verloskundige (2014)                                                                             |
| Landelijk Opleidingsprofiel B Verloskunde                                                                             |
| Proefschrift L. Kool – duurzame inzetbaarheid                                                                         |
| Aanmeld- en selectieprocedure van de opleiding Verloskunde in Amsterdam en Groningen (AVAG)                           |
| Overgangsregeling wijzigingen bachelor Verloskunde                                                                    |
| OER Inholland, B Verloskunde OER 24-25                                                                                |

### Bijlagen bij ZER:

|                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------|
| Strategisch Plan Inholland 2022-2027 “Samenwerken aan een vitale metropool” |
| Visie op Onderwijs                                                          |
| Visie op Verloskunde                                                        |
| Opleidingsplan                                                              |
| Visie op Stage                                                              |
| Visie op begeleiding                                                        |
| Toetsbeleid AVAG                                                            |
| Regeling Examencommissie AVAG (2022)                                        |
| Jaarverslag DMR (OC) 2023 (11a) en 2023 (11b)                               |
| Jaarverslag Examencommissie 2023-2024 (12a) 2022-2023 (12b)                 |
| Kwaliteitsbeleid Inholland (ter vaststelling CvB februari 2025)             |
| Kwaliteitsbeleid AVAG                                                       |
| Strategisch personeelsplan Inholland                                        |
| Strategisch personeelsplan AVAG                                             |
| Professionaliseringsplan AVAG                                               |
| Overzicht ingezet personeel                                                 |
| Onderwijs- en examenregeling 2024-2025                                      |
| Meerjarenbeleidsplan AVAG 2022-2027                                         |
| Handleiding KRH                                                             |

| <b>Bestudeerde eindwerken Voltijd</b> |                |
|---------------------------------------|----------------|
| <b>Opleidingslocatie</b>              | <b>Aantal:</b> |
| Amsterdam                             | 8              |
| Groningen                             | 8              |